

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד ירון קוסטליץ

העותרת
(עת"מ 36612-09-20)

שפיר קריית המודיעין בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד ד"ר ישראל לשם ו/או עו"ד גיורא אונגר
ממשרד עוה"ד מיתר ושות' עוה"ד

העותרת
(עת"מ 49490-09-20)
(עת"מ 51700-09-20)

נגד

1. משרד הביטחון ועדת המכרזים
ע"י ב"כ עו"ד שרה בלו ועו"ד יעל בארי לוזון
פרקליטות מחוז תל אביב - אזורי

המשיבות

2. הקמפוס, הקריה למודיעין, פיענוח וסייבר בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד גלעד וקסלמן ועו"ד שיר גידיץ
משרד עוה"ד הרצוג פוקס נאמן שות'
ועו"ד פנחס רובין ועו"ד נועם רונן
משרד עוה"ד גורניצקי ושות'

3. שפיר קריית המודיעין בע"מ

המשיבה
(עת"מ 36612-09-20)

4. מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ

המשיבה
(עת"מ 49490-09-20 ; עת"מ 51700-09-20)

פסק דין

- 1
- 2 העתירות שבפני מופנות כנגד זכייתה של המשיבה 2 (להלן: "הקמפוס") במכרז למימון, תכנון,
- 3 הקמה, הפעלה ואחזקה של פרויקט קריית המודיעין של צה"ל בנגב.
- 4 העותרות מבקשות לפסול זכייתה של הקמפוס במכרז ממספר טעמים, בין השאר מטעמים של
- 5 פגיעה בטוהר המידות, נוכח החקירה הפלילית המתנהלת בעניינה של חברת שיכון ובינוי בע"מ,
- 6 היא חברת האם של הקמפוס, והחשד המיוחס לה בגין תשלומי שוחד באמצעות חברת בת או

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 20-09-36612 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 20-09-49490 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 20-09-51700 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

1 נכדה אחרת הפועלת ביבשת אפריקה, מידע אשר הוסתר לטענתן מוועדת המכרזים, וכן מטעמים
2 של אי עמידה בתנאי המכרז גופו ו/או העדר מתן ניקוד מתאים וראוי להצעות העותרות.
3 לחילופין מבקשות הן להחזיר הדיון לוועדת המכרזים לבחינה מחודשת של עמידת המשתתפים
4 בתנאי הסף. בהתאם, וככל שתפסל הצעת הקמפוס תקבע ועדת המכרזים זוכה חדש.

העובדות שאינן שנויות במחלוקת

1. העותרת מבט לאופק מודיעין בע"מ (להלן: "**מבט לאופק**") הוקמה לצורך השתתפות
2 במכרז על ידי חברת אלקטרה זכיינות בע"מ ועל ידי חברת מנרב אחזקות בע"מ.
3 העותרת שפיר קריית המודיעין בע"מ (להלן: "**שפיר**") הוקמה לצורך השתתפות במכרז
4 על ידי חברת שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ.
5 הקמפוס הוקמה לצורך השתתפות במכרז על ידי חברת שיכון ובינוי – סולל בונה -
6 תשתיות בע"מ (להלן: "**חברת שיכון ובינוי**").

2. כאמור, עניינו של המכרז, אשר פורסם על ידי משרד הביטחון, בהקמת פרויקט לאומי,
3 רגיש וגדול מימדים להקמת והפעלת קריית המודיעין של צה"ל בנגב. כאשר תקופת
4 הזיכיון נקבעה ל- 26 שנים.

3. בשים לב לייחודו של הפרויקט מורכבותו וחשיבותו נקבעו שלושה שלבים למכרז:
5 שלב המיון המוקדם - ביום 23.8.2016 פרסמה המשיבה 1 (להלן: "**ועדת המכרזים שליד**
6 **משרד הביטחון**") ו/או "**ועדת המכרזים**") פנייה להשתתף בהליך "המיון המוקדם"
7 לאיתור גורמים אשר יהיו מעוניינים להשתתף כמתמודדים בהליך המכרז העיקרי שעניינו
8 מימון, תכנון, הקמה, הפעלה ואחזקה של פרויקט קריית המודיעין של צה"ל בנגב. המועד
9 האחרון להגשת מענים של המתמודדים נקבע ליום 26.2.2017.
10 בחודש מרץ 2017 הודיעה וועדת המכרזים לחברות המתמודדות (5 חברות במספר),
11 ביניהן חברות האם של העותרות וחברת האם של הקמפוס, היא חברת שיכון ובינוי, כי
12 צלחו את שלב המיון המוקדם כ"מתמודדים כשירים" וכי תוכלנה להגיש הצעותיהן
13 במסגרת המכרז.

14 שלב המכרז - ביום 9.5.18 פרסמה ועדת המכרזים הזמנה להציע הצעות למכרז מס'
15 1000451775 למימון, תכנון, הקמה, הפעלה ואחזקה של פרויקט קריית המודיעין של
16 צה"ל בסמוך לבאר שבע, וזאת בעקבות החלטת ממשלה מס' 3161 שעניינה העתקת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

1 מחנות צה"ל לנגב, במטרה לפנות קרקעות במרכז הארץ ולקדם את הפיתוח והצמיחה של
2 הנגב באמצעות העברת משאבים ממשלתיים. מדובר במכרז המתבסס על שיתוף פעולה
3 של המגזר הציבורי עם המגזר הפרטי (PPP), לתקופת זכיינות של 26 שנים. המועד
4 להגשת ההצעות נקבע ליום 19.12.2019.

5

6 שלב בקרת תכנון מוקדמת – לאחר פרסום המכרז ועוד בטרם הגשת הצעות, בהודעת
7 הבהרה מס' 9 נקבע, כי על המתמודדות במכרז להגיש, עד ליום 8.11.2018, את טופס ג'
8 למסמכי המכרז, שעניינו באופן הצגת הפרויקטים מטעם קבלן התקשוב של המציעה
9 לצורך עמידה בדרישות שנקבעו במסמכי ההליך המוקדם. כאמור, נקבע שלב מקדים של
10 בקרת תכנון מוקדמת, במסגרתו נדרשו המתמודדים הכשירים להגיש תוצרי תכנון
11 הנדסיים, תפעוליים ותקשוביים, בהתאם להוראות המכרז אשר ייבחנו על ידי ועדת
12 המכרזים, עוד בטרם יגישו הצעתם למכרז. במסגרת אותו הליך נדרשו המתמודדים
13 להציג את קבלני ההפעלה והתקשוב מטעמם, בהתאם לתנאי הניסיון שנקבעו במסגרת
14 מסמכי המכרז. לפי הנדרש, הקבלן יוצג לאישור ועדת המכרזים של משרד הביטחון עוד
15 בטרם הגשתו כקבלן התקשוב מטעם המציע בהצעתו למכרז.

16

17 בסעיף 4.3.1.2 לתנאי המכרז נקבע, כי קבלן התקשוב המיועד, המוצג לאישור כאמור,
18 יהיה בעל ניסיון רלוונטי לפרויקט קריית המודיעין, כמפורט בנספח ה' למסמכי ההליך
19 המוקדם וכי על המתמודדים להגיש טופס ג' ו-9' שעניינו בניסיון קבלן התקשוב.
20 עוד נקבע בסעיף 4.3.4 לתנאי המכרז, כי אם החליט המזמין, בהתאם לסמכויות המוקנות
21 לו, שלא לאשר את קבלן התקשוב שהוצג לו, יוזמן המציע להציג קבלן תקשוב חלופי
22 בתוך פרק הזמן שיקצוב לכך המזמין.

23

24 במסגרת זו הציגה הקמפוס את התעשייה האווירית (להלן: "תע"א") כקבלן התקשוב
25 המועמד מטעמה, באמצעות טפסים ג' ו-9' שהגישה, כשהם חתומים על ידי מר דורון
26 קמחי מהתעשייה האווירית ומר יעקב גליפת שמשמש מנהל מל"מ בתעשייה האווירית,
27 בהצהרה מאומתת על-ידי עו"ד.

28 במסגרת דרישות סעיף 2.1 לטופס ג', הציגה תע"א חמישה פרויקטים לצורך הוכחת
29 עמידתה בדרישות הניסיון שנקבעו: "מבנה 100", "איחוד חדרי מחשב", "מל"מ DC",
30 "מ"י מסווג" ו-"מבנה 61".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

- 1 במסגרת דרישות סעיף 2.2 לטופס 9ג', הציגה תע"א חמישה פרויקטים לצורך הוכחת
- 2 עמידתה בדרישות הניסיון שנקבעו: "מ"י מסווג", "מבנה 61", "שד"ב ברוש", "מבנה
- 3 100" ו-"חדר מחשב DC".
- 4 בדיקת עמידת התעשייה האווירית בדרישות הניסיון שנקבעו במסמכי המכרז לגבי קבלן
- 5 התקשוב נערכה על ידי צוות בדיקה בתחום התקשוב.
- 6
- 7 4. ביום 13.12.18 הציג הצוות המקצועי המייעץ בנושא התקשוב לוועדת המכרזים (להלן:
- 8 "הצוות המייעץ"), את ממצאי בדיקותיו בפני ועדת המכרזים, אשר אימצה המלצותיו
- 9 ואישרה את קבלני התקשוב אשר הוצגו על ידי המתמודדות, ביניהם קבלן התקשוב של
- 10 הקמפוס, הוא התעשייה האווירית.
- 11 בנוסף, בחודש ינואר 2019, קיימה ועדת המכרזים כנס קבלני תקשוב וכן מפגשים
- 12 פרטניים עם כל אחד מהמתמודדים הכשירים וכן אפשרה להם להפנות שאלות הבהרה.
- 13
- 14 5. לעניין אחר יצויין, כי ביום 7.10.19, לאחר פרסום המכרז ועוד בטרם המועד להגשת
- 15 ההצעות (שהיה קבוע ליום 19.12.2019), פנה סגן היועץ המשפטי למערכת הביטחון, עו"ד
- 16 בועז גרינברג, מיוזמתו, אל חברת שיכון ובינוי (חברת האם של הקמפוס), שבשלב זה
- 17 עברה את המיון המוקדם ועוד טרם הגישה הצעתה למכרז, בבקשה לקבל את
- 18 התייחסותה לדיווחים בתקשורת, מאז חודש פברואר 2018, לפיהם משטרת ישראל
- 19 והרשות לניירות ערך הודיעו, כי קיימת תשתית ראיית המבססת חשדות כנגד חברת
- 20 שיכון ובינוי ובכירים בה לביצוע עבירות של הלבנת הון ושל מתן שוחד לעובדי ציבור
- 21 זרים במדינות אפריקה, מעשים שנעשו לכאורה באמצעות חברת בת - SBI תשתיות
- 22 בע"מ ו/או חברה נכדה היא SBI שוויץ. כמו כן, התבקשה החברה ליתן הסברים מדוע
- 23 לא דיווחה על קיומה של החקירה פלילית.
- 24
- 25 6. ביום 14.11.19, השיבו סמנכ"ל והיועץ המשפטי של שיכון ובינוי לסגן היועץ המשפטי
- 26 למערכת הביטחון ועדכנו אותו במצב הדברים ביחס לחקירה הפלילית. בנוסף, סמוך
- 27 לאחר מכן, במסגרת הגשת הצעת הקמפוס למכרז, צרפה הלה טופס עדכון בעניין.
- 28
- 29 7. ועדת המכרזים קיימה שתי ישיבות (ביום 5.7.2020 וביום 9.7.2020), במהלכן דנה
- 30 ואישרה את הניקוד לרכיבים השונים של ההצעות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

בנוסף, בישיבה מיום 9.7.20, דנה ועדת המכרזים בשאלה האם עליה לפסול את הצעתה של הקמפוס, וזאת לנוכח קיומה של חקירה משטרתית נגד שיכון ובינוי בצ"א - 55437-02-18 מדינת ישראל נ' שיכון ובינוי בע"מ ואח'.

לאחר דיון בנושא, החליטה הוועדה כי אינה רואה מניעה להמשיך השתתפותה של הקמפוס במכרז. (ראו פרוטוקול 40 של ועדת המכרזים).

8. לאחר מכן, בישיבה מיום 13.7.20 הוצג בפני הוועדה הציון הסופי של כל אחת משלושת ההצעות שהוגשו במכרז וכן הדירוג שלהן בהתאמה. הציון הסופי של הצעת הקמפוס עמד על 97.09; הציון הסופי של הצעת שפיר עמד על 76.55; והציון הסופי של הצעת מבט לאופק עמד על 75.70.

יצוין, כי במסמכי המכרז נקבע כי 60% מהציון הסופי יינתן עבור רכיב הצעת המחיר ו-40% עבור רכיב האיכות המורכב ממענים הנדסיים (20%), תפעוליים (7.5%), תקשוביים (7.5%) ופיננסיים (5%).

בו ביום, החליטה ועדת המכרזים לאשר את הציונים הסופיים וקבעה שהצעתה של הקמפוס היא הזוכה במכרז. בהתאם, נשלחו אל המשתתפות הודעות על תוצאות המכרז.

9. ביום 15.9.20 הגישה מבט לאופק עתירה נגד זכיית הקמפוס במכרז, ולאחר מכן ביום 22.9.20 הגישה שפיר עתירה מטעמה. עוד קודם לכן, ביום 21.9.2020, פנתה שפיר אל ועדת המכרזים והעלתה טענותיה בפניה, כנגד החלטת הזכיה של הקמפוס. (עתירה נוספת שהוגשה על ידי שפיר עניינה בבקשת ארכה להגשת עתירה בהינתן פנייתה אל ועדת המכרזים – ניתנה הסכמת הצדדים לכך).

העתירות עסקו בעיקרן בפגמים בבחינת כשירותו של קבלן התקשוב מטעם הקמפוס יחד עם הבעייתיות הנובעת מקיומם של הליכי חקירה פליליים בעניינה של שיכון ובינוי, כמו גם טענות נוספות הנוגעות לניקוד שנעשה על ידי ועדת המכרזים.

הדיון בשלושת העתירות אוחד.

לאחר הגשת העתירות לבית המשפט

10. לאחר הגשת העתירות גילו העותרות, כי חודשיים לפני מתן החלטת ועדת המכרזים, בדבר זכייתה של הקמפוס, ניתנה החלטת ביניים של השופט אבנון, מבית משפט השלום בראשון לציון, ביום 5.5.20, בעניין הארכת תוקף תפיסה זמנית של כספים במהלך החקירה המתנהלת בעניינה של שיכון ובינוי בחשדות לביצוע עבירות מתן שוחד לעובד זר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

ועבירות של הלבנת הון. בית משפט השלום נעתר לבקשה והאריך את תוקף תפיסת
הכספים למשך 180 ימים נוספים, לא לפני שהביע דעתו אודות קיומה של תשתית
ראייתית המבססת החשדות האמורים, כמו גם לחומרתם של המעשים.

11. ביום 6.10.20, במסגרת ההליכים דנן, הגישה מבט לאופק הודעת עדכון לבית המשפט
אודות ההחלטה האמורה, אשר ניתנה על ידי כב' השופט אבנון בעניינה של חברת שיכון
ובינוי, כמפורט לעיל. כשהיא מפנה לדברים שנאמרו שם אודות קיומה של תשתית
ראייתית המבססת חשד סביר בעוצמה גבוהה לקיומן של עבירות שוחד והלבנת הון,
שנעשו לכאורה בתחכום, לאורך שנים ארוכות, באופן המלמד לכאורה על תרבות ארגונית
של שוחד שביצעה הקבוצה במדינות ה"עולם השלישי", אשר דבקה בראשי הפירמידה
בהיקפים של מאות מיליוני שקלים.

בעקבות הודעה זו, בעניין החלטת כב' השופט אבנון, ביקשה ועדת המכרזים, מיוזמתה,
לחזור ולבחון את טענות העותרות בכל הנוגע להליכי החקירה הפליליים המתנהלים
בעניינה של שיכון ובינוי ועד כמה יש בנסיבות כדי להצדיק שינוי בהחלטה בדבר זכיית
הקמפוס.
בקשה זו נענתה והדיון בעתירות שבפני עוכב עד לאחר מתן החלטה חדשה של ועדת
המכרזים בנדון.

12. נמצא כי ועדת המכרזים קיימה מספר ישיבות בנדון (במועדים להלן: 2.11.2020,
17.11.2020, 30.11.2020, 30.12.2020 – ראו פרוטוקולים 46,47,48,49 של ועדת
המכרזים), בין היתר, במטרה להביא עדכון דברים בפני ועדת המכרזים. כך, הובאה
בפניה עמדת שיכון ובינוי והקמפוס וכן עמדת פרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה)
המלווה את החקירה, שהוגשה באמצעות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, במסגרתה
פורטה תמונת המצב לגבי החשדות והתקדמות הליכי החקירה הפליליים נגד חברת שיכון
ובינוי. הכל כמפורט להלן:

א. ביום 2.11.20 (פרוטוקול 46) התכנסה ועדת המכרזים לשם קבלת עדכון בנוגע
להתפתחויות שחלו במישור הפלילי בעניינה של שיכון ובינוי. הוועדה הנחתה את
ראש יחידת ההתקשרויות בשיתוף המגזר הפרטי במשרד הביטחון לפנות לחברת
הקמפוס ולחברת שיכון ובינוי לצורך קבלת התייחסותן בכתב נוכח הליכי החקירה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

הפליליים בעניינה של שיכון ובינוי. בהקשר זה ביקשה הוועדה לאפשר את מיצוי
הליך הבירור בפניה בטרם הגשת תשובתה לעתירות.

ביום 8.11.20 הועברה התייחסות חברת שיכון ובינוי וחברת הקמפוס בכתב לוועדת
המכרזים. בין השאר הבהירה שיכון ובינוי, כי לאחר פתיחת החקירה הגלויה נגדה
פעלה היא להחלפתה המלאה של השליטה בחברה, כמו גם החלפת ההנהלה ושומרי
הסף בחברה וכן אומצה ויושמה תכנית אכיפה וציות נרחבת, אשר תבטיח כי
אירועים מסוג אלו המיוחסים לחברה לא ישנו.

ביום 11.11.20 הזמינה ועדת המכרזים את חברת שיכון ובינוי וחברת הקמפוס לדיון
בנוגע להתפתחויות במישור הפלילי, במסגרתו אפשרה להן להציג את עמדתן בפניה
בעל-פה וכן לענות על שאלות הוועדה.

ביום 16.11.20 הועברה לוועדת המכרזים השלמה עובדתית מטעם פרקליטות מחוז
תל אביב (מיסוי וכלכלה), בתשובה להתייחסות חברת שיכון ובינוי וחברת הקמפוס,
מיום 8.11.20. בתוך כך, צוין כי טיוטת כתב האישום אושרה על ידי המשנה לפרקליט
המדינה, וזו הועברה ליועץ המשפטי לממשלה על מנת שיבחן אותה ויקבל החלטה
האם יש מקום להגשת כתב אישום בכפוף לשימוע.

ב. ביום 17.11.20 (פרוטוקול 47) קיימה ועדת המכרזים דיון, אליו הוזמנו נציגי חברת
שיכון ובינוי וחברת הקמפוס, אשר שטחו את טענותיהם בפני הוועדה כמו גם השיבו
על שאלות חברי הוועדה.

ביום 18.11.20 נשלחה אל חברת שיכון ובינוי ולחברת הקמפוס פניה עם בקשות
להבהרה והשלמה של נקודות שונות, וביום 22.11.20 הועברה התייחסות בכתב.
במקביל, באותה עת ערכה ועדת המכרזים התייעצות עם חברת ייעוץ פיננסית
חיצונית, במסגרת הבדיקות הפיננסיות שערכה יחידת ההתקשרויות.

ג. ביום 30.11.20 (פרוטוקול 48) התכנסה ועדת המכרזים פעם נוספת לדון בסוגיית
הליכי החקירה הפליליים המתנהלים כנגד חברת שיכון ובינוי. במסגרת הדיון, קיבלה
הוועדה החלטה עקרונית להותיר את זכיית הקמפוס על כנה, תוך שנקבע כי תנוסח
החלטה שתפרט את מכלול הנסיבות שעמדו לנגד עיני הוועדה ואת מכלול השיקולים
ששקלה. בנוסף, במסגרת אותו דיון הציגה ראשת יחידת ההתקשרויות בשיתוף
המגזר הפרטי במשרד הביטחון, את ממצאי הבדיקות הפיננסיות שערכה יחידת
ההתקשרויות, בעקבות ההתפתחויות שחלו במישור הפלילי בעניין שיכון ובינוי, וזאת
לאחר התייעצויות שקיימה עם חברת הייעוץ הפיננסי (ראו סעיף 2 לפרוטוקול 48).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

ד. בהמשך, ביום 30.12.20, התכנסה ועדת המכרזים ונתנה החלטתה המאשרת את דבר זכייתה של חברת הקמפוס במכרז, וזאת בכפוף לתנאים שהוסיפה וקבעה כי יחולו על הקמפוס, אשר נועדו, כך לדבריה, ליתן מענה לצורך הבטחת שמירה על טוהר המידות, כמו גם שמירה על אינטרס משרד הביטחון בהיבט החשש לפגיעה באיתנות הפיננסית של שיכון ובינוי, כתוצאה מהתפתחויות במישור הפלילי.

לצורך הבטחת טוהר המידות - קבעה ועדת המכרזים, כי זכייתה של הקמפוס במקרה של הגשת כתב אישום ובכפוף לשימוע תהא מותנית במינוי בקר חיצוני לפעילות שיכון ובינוי לצורך הטמעת נורמות ציות בנוגע למניעת עבירת מתן שוחד לעובד ציבור לפי סעיף 291א לחוק העונשין, התשל"ז – 1977 (להלן: "חוק העונשין"), לתקופה של 3 שנים ואשר זהותו תהא כפופה לאישור משרד הביטחון. תפקידו של הבקר הוגדר מראש ובתוך כך, נדרש כי יהא עליו להציג למשרד הביטחון דיווחים חצי שנתיים. (ראו סעיף 5.6 להחלטת ועדת המכרזים מיום 30.12.20).

לצורך הבטחת האיתנות הפיננסית - החליטה ועדת המכרזים לאמץ את המלצת יחידת ההתקשרויות להעלות את גובה הערבות ביחס לתקופת טרום ההקמה מ-90 מיליון ₪ ל-110 מיליון ₪, וזאת ככל שטרם השלמת הסגירה הפיננסית והעמדת רוב ההון העצמי על ידי שיכון ובינוי, תתקבל החלטה על הגשת כתב אישום בכפוף לשימוע כנגד חברת בינוי ושיכון.

הוועדה בהחלטתה, מיום 30.12.20, סיכמה שיקוליה לאשרור דבר זכייתה של הקמפוס במכרז באלו המילים:

"הוועדה סבורה כי החלטת השופט אבנון, לפיה נחשפה בפניו תשתית ראייתית מבוססת לקיומה של תרבות ארגונית של שוחד לעובדי ציבור זרים, וכן עמדת הפרקליטות כי המדובר בפרשת השוחד הזר החמורה ביותר שנחקרה עד כה בישראל, יוצרות במצטבר קושי משמעותי בהותרת החלטת הזכייה על כנה. זאת, בשים לב לחשיבות משרד הביטחון מייחס לטוהר המידות של הגורמים אשר עמם הוא מתקשר בחוזים. קושי זה מקבל משנה תוקף נוכח עדכון פרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה) לפיו ההמלצה על הגשת כתב אישום הועברה להחלטת היועץ המשפטי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

לממשלה, כך שניתן להניח כי הגשת כתב אישום כנגד שיכון
ובינוי בכפוף לשימוע היא אפשרות בעלת סבירות גבוהה.
יחד עם זאת, הוועדה הגיעה לכלל מסקנה כי מכלול השיקולים
והנסיבות – ובהם החלפתה המלאה של השליטה בשיכון ובינוי
לאחר פתיחת החקירה הגלויה; החלפת ההנהלה ושומרי הסף
בחברה; אימוצה של תכנית אכיפה וציות נרחבת; הפער הכספי
העצום בין הצעת הקמפוס לזו הבאה אחריה; הפער האיכותי
המשמעותי בין הצעת הקמפוס לבין אלה של שתי המציעות
האחרות ומשמעותו של פער זה ביחס לפרויקט בטחוני, לאומי,
ואסטרטגי מהמעלה הראשונה שנועד לשמש את יחידות אגף
המודיעין בצה"ל על משימותיהן וצרכיהן הרבים משך עשרות
שנים והשלב שבו נמצא ההליך הפלילי – מטילים את הכף שלא
לבטל את ההחלטה בדבר זכיית הקמפוס."

13. ביום 9.2.2021 פנתה מבט לאופק לבית המשפט בבקשה להורות לוועדת המכרזים לחזור ולדון בטענותיה בכל הנוגע לעמידת קבלן התקשוב של הקמפוס בתנאי הסף. במקביל העבירה מבט לאופק מעטפה חתומה מחברת בינת, לידי ב"כ ועדת המכרזים, אשר על פי הצהרתה המעטפה לא נפתחה. משנדרשתי לבקשה זו לא ראיתי לנכון להיענות לה וקבעתי כי ועדת המכרזים תיתן דעתה לטענות מבט לאופק במסגרת כתב התשובה. (ראו החלטתי בנדון מיום 9.2.2021)

ועדת המכרזים לא ראתה לנכון להחזיר עניין זה לדיון חוזר בפניה, כשם שראתה לנכון לעשות כן בעניין קיומם של הליכי החקירה נגד שיכון ובינוי, ומסרה את תגובתה ביחס לקבלן התקשוב במסגרת תשובתה לעתירות.

14. ביום 15.2.21 הודיעה פרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה) לחברת שיכון ובינוי, על דעת היועץ המשפטי לממשלה, על שקילת העמדתה לדיון בכפוף לשימוע, בעבירות של: **מתן שוחד לעובד ציבור זר** - עבירות לפי סעיף 291א לחוק העונשין; **רישום כוזב במסמכי תאגיד** - עבירות לפי סעיף 423 לחוק העונשין; **איסור הלבנת הון** - עבירות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון התש"ס - 2000; **ועבירות דיווח** - לפי סעיף 53(א) לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968.

הודעה על כך נמסרה לוועדת המכרזים על ידי חברת הקמפוס, ביום 16.2.21.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

בתגובה לכך, הורתה ועדת המכרזים כי התנאים שקבעה כתנאי להותרת זכייתה של חברת הקמפוס על כנה, יכנסו לתוקף, ובתוך כך על חברת שיכון ובינוי למנות, בתוך שלושה חודשים, בקר חיזוני לפעילותה לצורך בחינת הטמעת נורמות ציות בנוגע למניעת עבירת מתן שוחד לעובד ציבור, וכן כי סכום הערבות יוגדל ויעמוד על 110 מיליון ₪.

15. ביום 16.2.2021 פרסמה חברת שיכון ובינוי דו"ח מידי לבורסה לניירות ערך בו הודיעה כי קיבלה הודעה מהפרקליטות בדבר שקילת העמדתה לדין והזמנתה לשימוע, וזאת בחשד לביצוע העבירות כמפורט לעיל.
צוין, כי להערכת הפרקליטות היקף תשלומי השוחד לאורך התקופה הרלבנטית מיולי 2008 ועד פברואר 2018 עמד על מאות מיליוני שקלים וכי טובת ההנאה שצמחה לשיכון ובינוי מוערכת במיליארדי שקלים.
עוד צוין, כי הפרקליטות טוענת כי מערך תשלומי השוחד בארצות בהן פעלה חברת הבת של שיכון ובינוי – (חברת SBI), באמצעותה בוצעו העבירות, נוהל בצורה שיטתית ומאורגנת, תוך הסתרתם בדוחות הכספיים.

16. בנוסף, לאחר מיצוי הליכי גילוי ועיון במסמכים שהתקיים בפני במסגרת העתירות דנן (ראו החלטות בנדון מיום 14.2.21 ו-16.2.21), ניתנה לעותרות האפשרות לתקן העתירות ועתירות מתוקנות הוגשו בהתאם ביום 22.2.2021 וביום 23.2.21.

תמצית טענות העותרות

17. העותרות טוענות לפסילת זכייתה של הקמפוס במכרז מהטעמים הבאים:
א. הליכי החקירה הפליליים המתנהלים נגד חברת שיכון ובינוי בחשד למתן שוחד לעובדי ציבור זרים וההשלכות שיש להליך זה על החלטת זכיית הקמפוס במכרז, הן בהינתן הסתרת מידע אודות הליכי חקירה אלו מצד שיכון ובינוי, הן לנוכח החשדות החמורים המיוחסים העומדים בליבת החשש לפגיעה מהותית בטוהר מידות, והן בהיבט החשש לפגיעה באיתנותה הפיננסית של הקמפוס ככל שתורשע בדין, עד כי קיימת סבירות גבוהה כי לא תוכל לעמוד בהתחייבויותיה על פי תנאי המכרז. כן נתקפה סוגיית סמכותה של ועדת המכרזים לקביעת תנאים למימוש זכייתה של הקמפוס.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

- 1 ב. אי עמידת הצעת הקמפוס בתנאי המכרז שנקבעו עבור קבלן התקשוב והצגת מצגי
- 2 שווא אודות ניסיונו של קבלן התקשוב מטעמה – התעשייה האווירית לישראל בע"מ
- 3 (להלן: "התעשייה האווירית ו/או "התע"א")
- 4 ג. פגמים שנפלו בהליך ניקוד ההצעות ו/או התנהלות ועדת המכרזים.
- 5 ד. עמידת דרישת "הישראליות" של המציעה במכרז.
- 6
- 7 לטענת העותרות די בהוכחת אחת מיני הטענות ובוודאי בהצברן כדי להביא לפסילת
- 8 הצעתה של הקמפוס ולמצער להחזרת הדיון אל ועדת המכרזים.
- 9 אדון בטענות הצדדים ביתר פירוט על פי עיקרי הטענות שבאו בפני, כאשר טענות
- 10 העותרות יוצגו במשותף. בכל תת פרק לדיון אוסיף ואתייחס למסכת עובדתית מפורטת
- 11 הרלבנטית לכל נושא ונושא ובתום כל פרק תיתן הכרעתי. הכל כמפורט להלן:

השלכות ההליך הפלילי בעניינה של שיכון ובינוי

טענות העותרות

- 12
- 13
- 14 18. כאמור, טוענות העותרות כי החלטות ועדת המכרזים בדבר זכייתה של הקמפוס במכרז
- 15 ו/או אשרור זכייתה, מיום 30.12.20, נגועות בחוסר סבירות קיצוני המצדיק התערבות
- 16 בית המשפט בהינתן התנהלותה הפסולה של הקמפוס, אשר לטענתן הסתירה מידע חיוני
- 17 מוועדת המכרזים אודות קיומה של החקירה הפלילית המתנהלת נגד חברת שיכון ובינוי
- 18 ואף לא עדכנה אותה בהמשך בהתפתחויות שחלו במסגרת הליכי החקירה שנוהלו.
- 19 ובהעדר התייחסות ומתן משקל, במסגרת החלטת האשרור, להסתרת מידע זה.
- 20 כמו כן, טוענות העותרות כי לא ניתן משקל ראוי לחומרת החשדות המיוחסות לשיכון
- 21 ובינוי המלמדות לטענתן על חומרה ברמה הגבוהה של הדברים, שעניינן פגיעה מהותית
- 22 בטוהר המידות, המצדיקה פסילה. כמו גם החשש המתעורר כי בעקבות ההליך המשפט
- 23 נגדה והקנס לו היא צפויה, ככל שתורשע בדיון, תתערער איתנותה הפיננסית של שיכון
- 24 ובינוי, באופן המשליך ישירות על שיקול הדעת אשר היה צריך להביא לתוצאה של פסילת
- 25 ההצעה.
- 26 בנוסף, ביקשו העותרות לתקוף את החלטת ועדת המכרזים בטענה כי זו חרגה מסמכות,
- 27 עת קבעה תנאים חדשים לאשרור זכיית הקמפוס, שלא עמדו בבסיס תנאי המכרז.
- 28

הסתרת מידע אודות קיומה של חקירה פלילית – האומנם?

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

19. סעיף 13.2.4 לתנאי המכרז קובע, כי המזמין יהיה רשאי לפסול מציע או להתנות תנאים
להמשך השתתפותו במכרז או לזכייתו במכרז, לרבות מבחינת חיזוק ביטחונות בין השאר
בנסיבות בהן מתנהלת :

"13.2.4.6 חקירה, אישום או הרשעה של אחד מן הגורמים
המשתתפים בהצעה או בעל השליטה בו, או נושא משרה במי מגופים
אלו, בעבירה פלילית, או במקרה שבו מתנהלים נגד מי מהם הליכים
פליליים או חקירות בקשר עם עבירה פלילית של מי מהם. לעניין
סעיף זה 'עבירה פלילית' היא עבירה אשר לדעת המזמין, מפאת
מהותה, חומרתה או נסיבותיה ויתר נסיבות העניין, אין אותו גורם
רשאי להשתתף במישרין או בעקיפין בפריקט או בחלקו."

סעיף 13.2.5 לתנאי המכרז קובע כי :

"המציע יידרש להודיע למזמין על קרות כל אחד מהאירועים
המופרטים בסעיף 13.2.4 לעיל, וזאת בתוך זמן סביר בהתאם
לאירועים כאמור [...]"

סעיף 10.12.2.5 לפניה להשתתף בהליך המיון המוקדם קובע, כי ועדת המכרזים רשאית
לפסול מענה של מתמודד במקרים הבאים :

"הרשעת (או קיום או פתיחת הליכים להרשעה) המתמודד או מי
מהגורמים האחרים המשתתפים מטעמו בהליך, או נושא משרה או
אורגן בהם, בעבירה אשר לדעת ועדת המכרזים יש בה כדי להשפיע
באופן מהותי על התנהלות המתמודד, לרבות בעבירה שיש עמה קלון
ו/או עבירה מסוג מרמה והפרת אמונים ו/או בכל עבירה אחרת שיש
בה, לדעת ועדת המכרזים, כדי להשליך על יושרו ו/או אמינותו של
המתמודד."

בהמשך לכך, סעיף 10.12.13 לפניה להשתתף בהליך המיון המוקדם קובע :

"המתמודד נדרש להודיע לוועדת המכרזים על קרות כל אחד
מהאירועים המופרטים לעיל, בתוך זמן סביר בנסיבות העניין."

20. כאמור, טוענות העותרות, כי הקמפוס ו/או שיכון ובינוי לא פעלו בהתאם לתנאי המכרז
משלא דיווחו לוועדת המכרזים, ואף הסתירו ממנה, פרטים אודות ההתפתחויות שחלו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

בהליכי החקירה בעניינה של חברת שיכון ובינוי, במשך תקופות ממושכות, החל מהליך המיון המוקדם, ולאחר מכן בין המועד בו הגישה הצעתה למכרז ועד להחלטה על זכייתה. משכך, נטען כי די בהפרת חובת היידוע, המעידה גם על חוסר תום לב, על מנת להביא לפסילת הצעת הקמפוס, ולכל הפחות להוות שיקול מהותי בשיקולי הוועדה בבחינת הצעתה, דבר אשר לטענתן לא נעשה, בהעדר ביטוי לכך בהחלטת הוועדה.

21. ביתר פירוט נטען, כי חברת הקמפוס לא דיווחה על החקירה לראשונה מיוזמתה לוועדת המכרזים, על אף שהפכה גלויה בחודש פברואר 2018. אלא רק לאחר שקיבלה פניה בנדון, ביום 7.10.19, מסגן היועץ המשפטי למערכת הביטחון, אשר ביקש כי תבהיר מדוע לא דיווחה על החקירה הפלילית כמתחייב לפי הוראות המכרז. בהמשך לכך, נטען כי הקמפוס ניסתה, במכתבה מיום 24.10.2019, להתחמק ממתן מידע מלא אודות החקירה המתנהלת, ורק לאחר מכן ביום 14.11.2019 התייחסה לחקירה. ועוד נטען, כי גם לאחר מכן, הקמפוס נמנעה מלעדכן את ועדת המכרזים אודות התפתחות ההליכים המשפטיים שהתנהלו בקשר אליה ובכלל זה ההליך שהתקיים בפני השופט אבנון והחלטתו מיום 5.5.20, הקובעת קיומה של תשתית ראיתית איתנה המבססת קיומו של חשד סביר לקיומן של עבירות חמורות, באופן המערער את סבירות החלטת ועדת המכרזים, מיום 9.7.20, המאשרת השתתפותה של חברת הקמפוס במכרז בהעדר מידע רלבנטי מהותי שהוסתר ממנה. כמו גם את החלטת ועדת המכרזים, מיום 13.7.20, הקובעת דבר זכייתה של הקמפוס.

ועוד הוסיפו וטענו בעניין זה, כי החלטת ועדת המכרזים, מיום 30.12.20, המאשרת את זכיית הקמפוס לוקה אף היא בחוסר סבירות קיצוני, בין השאר מקום בו לא נתנה דעתה ולא ייחסה חשיבות להתנהגותה הפסולה של הקמפוס בכך שהסתירה ממנה, במשך תקופה ממושכת, את הפרטים אודות התפתחות הליכי החקירה הפליליים בעינם, כשלדידן די באמור כדי להצדיק פסילת הצעתה של הקמפוס.

בעניין זה נטען, כי די בהפרת חובת ההודעה על מנת להביא לפסילת ההצעה וזאת במנותק מכך שבסופו של דבר המידע הגיע לידי ועדת המכרזים לצורך קבלת החלטתה ובמנותק משיקול הדעת של הוועדה שלא לפסול את הצעת המציע במקרה שבו כן מודיע לה בתוך פרק זמן סביר אודות קיומה של החקירה הפלילית נגד בעל השליטה בו. לטענת העותרות התנהלות זו נגועה בחוסר תום לב ונועדה להעלים מידע רלבנטי מהוועדה שעשוי להטות הכף לחובתה, וכי חוסר תום לב זה מחייב פסילת ההצעה בבחינת "מי שמנסה להערים על בעל המכרז באורח בלתי נאות".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

1

2

ההיבט הערכי – טוהר המידות

3 22. טענו העותרות, כי התוצאה המתבקשת, בנסיבות הליכי החקירה המתנהלים כנגד שיכון

4 ובינוי, היא פסילת הצעתה של חברת הקמפוס. לדין המדובר בהכרעה ערכית נורמטיבית

5 המתחייבת מן העניין אשר ועדת המכרזים היתה צריכה לקבל.

6 העותרות עמדו על חומרת העבירות המיוחסות לשיכון ובינוי על בסיס תשתית ראיתית

7 מבוססת לכאורה כפי שנשמע מנציגי פרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה), עמדת היועץ

8 המשפטי לממשלה והחלטת השופט אבנון, אשר קבע בהחלטתו דבר קיומה של תשתית

9 ראיתית לכאורה המעידה על "מסכת שיטתית של תשלומי שוחד, מאושרת, מפוקחת,

10 מבוקרת ומנוהלת כעסק לכל דבר ועניין". (ראו החלטת השופט אבנון מיום 5.5.20 עמ'

11 (54)

12

13 23. לשיטתן, חזקת החפות אינה רלוונטית שעה שעסקינן בהליך מינהלי המוכרע על פי ראיות

14 מנהליות. לטענתן, מאחר והצטברו ראיות מנהליות מספיקות המצביעות על קיומו של

15 פגם נורמטיבי-ערכי, ומשאין מדובר בעניין מקצועי של ועדת המכרזים, יש הצדקה

16 להתערבות בית המשפט בפסילת הקמפוס. לעניין זה ביקשו העותרות להפנות לפסק הדין

17 אשר ניתן בעע"מ 3597/20 ארבע איי התפלה בע"מ נ' מדינת ישראל – משרד האוצר,

18 משרד האנרגיה ורשות המים (פורסם בנבו 19.08.2020) (להלן: "עניין ארבע איי").

19

20 24. בהינתן האמור, תקפו העותרות את סבירות החלטת ועדת המכרזים מיום 30.12.20

21 לאשרר את זכיית הקמפוס כשלטענתן, ועדת המכרזים לא יחסה המשקל הראוי לעוצמת

22 הראיות וחומרת העבירות הפליליות המיוחסות לשיכון ובינוי ולהשפעה המתבקשת שלהן

23 על פסילת זכיית הקמפוס במכרז דנן.

24 בהקשר זה נטען, כי החלטת ועדת המכרזים פוגעת באמון הציבור ובמערכות המדינה

25 משהיא מכשירה זכייתה של חברה במכרז, כאשר מיוחסות לה עבירות שוחד חמורות.

26 לטענתן, מהחלטת ועדת המכרזים עולה מסר בעייתי לטווח הארוך, לפיו אין נפקא מינה

27 לניקיון הכפיים הערכי של המציע במכרז כל אימת שההצעה כדאית בטווח הקצר. לדין,

28 הוועדה העניקה משקל רב מדי לחילופי בעלי השליטה ונושאי המשרה בשיכון ובינוי מאז

29 הביצוע לכאורה של העבירות הפליליות החמורות, ובחרה לקדם אינטרסים שלה על פני

30 ערכים חברתיים, ציבוריים, ערכיים וחשובים של טוהר מידות ובהתעלם מן הקשר בין

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

הצעתה הזולה של הקמפוס לעבירות השוחד המיוחסות לה, מכוחן הפיקה את ההון שאפשר לה להזיל את הצעתה, זאת באופן אשר אף פוגע בעקרון השוויון במכרזים.

25. בתשובה לטענת הקמפוס, לפיה אף העותרות לא דיווחו לוועדת המכרזים על קיומם של הליכים פליליים המתקיימים בעניינן, טענו העותרות כי אין להשוות בין חומרת המעשים המיוחסים לחברות אלקטרה-מנרב ושפיר, לבין חומרת המעשים המיוחסים לשיכון ובינוי. בנוסף, נטען, כי אי דיווחה של מבט לאופק על קיומם של הליכים פליליים ו/או הרשעה בפלילים נעשה בטעות, בעוד שהקמפוס הסתירה במכוון והתחמקה מלמסור דיווח עדכני אודות התקדמות ההליכים הפליליים בעניינה.

ההיבט הכלכלי – בחינת האיתנות הפיננסית של שיכון ובינוי

26. העותרות טענו גם כנגד החלטת ועדת המכרזים ובפרט זו האחרונה מיום 30.12.20, עת אשררה זכיית הקמפוס בהתעלם, כך לטענתן, מההשלכות האפשריות של ההליכים הפליליים המתנהלים כנגד חברת שיכון ובינוי ביחס לחשש לאיתנותה הפיננסית בעתיד, מאחר והיא חשופה, אם תורשע, לחיוב כספי של מיליארדי שקלים, כך לטענתן. נטען, כי במסגרת שיקולי הוועדה ההליך הפלילי נבחן כשאלה מקדמית בלבד, היינו האם בעקבותיו יש לפסול את הקמפוס או לאו, ואולם הוועדה לא ייחסה לשאלה זו כל משמעות כפקטור כלשהו לשם העדפת המתמודדים האחרים.

קביעת תנאים חדשים בהחלטת אשרור הזכייה

27. טענו העותרות, כי החלטת ועדת המכרזים כוללת תנאים חדשים שלא נכללו במסמכי המכרז המקוריים, ועל כן אין להתיר לוועדה להוסיף בדיעבד על מנת להכשיר את זכייתה של הקמפוס, מה גם שיש בהוספת התנאים הודאה מצד הוועדה בכך שזכייתה של הקמפוס אלמלא התנאים החדשים לא יכולה לעמוד. בהקשר זה נטען, כי יש להקפיד הקפדה יתרה על קיומם של תנאי הסף של המכרז ומשהקמפוס לא הצליחה להניח דעתה של ועדת המכרזים בדבר איתנותה הפיננסית, הוועדה אינה יכולה לרפא את אי העמידה בתנאי המכרז בדרך של הוספת תנאים חדשים אשר יבטיחו זאת.

עמדת ועדת המכרזים והקמפוס

הסתרת מידע

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

- 1 28. לשיטת ועדת המכרזים לא נעלם מעיניה דבר קיומה של החקירה הפלילית בעניינה של
- 2 שיכון ובינוי, אשר דיווח לגביה התקבל במסגרת הגשת ההצעה למכרז מטעם הקמפוס,
- 3 קרי ביום 19.12.19, ואף קודם לכן, מה גם שהיה פרסום אודותיה בהרחבה בכלי
- 4 התקשורת השונים.
- 5 בעניין זה הוסיפה הקמפוס וציינה, כי דבר החקירה היה ידוע לנוכח פרסומים בדיווחים
- 6 המיידים של שיכון ובינוי יחד עם דווח שוטף בדוחותיה הכספיים השנתיים והרבעוניים
- 7 בהיותה חברה ציבורית שדיווחיה פתוחים לציבור, ומשלא מיצו העותרות טענותיהן בנדון
- 8 בסמוך לאחר פרסום מידע זה יש לדחות טענותיהן בנדון על הסף.
- 9
- 10 29. נטען כי בנקודת הזמן הקובעת והרלוונטית לבחינת הצעתה של הקמפוס, מועד הגשת
- 11 ההצעה במכרז, ועדת המכרזים היתה מודעת לדבר קיומה של החקירה הפלילית נגד
- 12 שיכון ובינוי ואף בחנה עניין זה לעומק ומכאן שאין לייחס לחברת הקמפוס הסתרת מידע
- 13 ו/או התנהלות הנגועה בחוסר תום לב המצדיקה פסילת ההצעה ובוודאי כי לא נפל פגם
- 14 בהחלטת הוועדה.
- 15 למעלה מכך, נטען, כי הוועדה שבה ונדרשה להתפתחויות במישור הפלילי גם לאחר
- 16 זכייתה של הקמפוס, כאשר אין חולק שבשלב זה עמד בפניה כל המידע האפשרי טרם
- 17 קיבלה החלטת האשרור מיום 30.12.2019.
- 18
- 19 30. הטעימה הקמפוס והוסיפה, כי בשלב המיון המוקדם, שהתקיים במהלך השנים 2016 -
- 20 2017, טרם הפכה החקירה גלויה, ועד למועד הגשת הצעתה במכרז לא הייתה מוטלת
- 21 עליה חובת דיווח לוועדת המכרזים. לצד האמור, נטען כי שיכון ובינוי דאגה לעדכן את
- 22 ועדת המכרזים של משרד הביטחון בדבר קיומה של חקירה פלילית בעניינה עוד בחודשי
- 23 יוני-אוגוסט 2018, וזאת במסגרת השתתפותה בשלושה מכרזים אחרים של משרד
- 24 הביטחון באמצעות חברות בת שונות, כאשר הדיווח נעשה מול מספר רב של חברי ועדה
- 25 היושבים גם בהרכב הוועדה במכרז מושא העתירה. ומלבד זאת, צוין כי במהלך
- 26 אוקטובר-נובמבר 2019 עדכנה שיכון ובינוי את סגן היועץ המשפטי של משרד הביטחון
- 27 בדברים, לרבות העובדה כי המשטרה מצאה תשתית ראייתית כנגד החברה ובכירים בה
- 28 וכי תיק החקירה הועבר לעיון הפרקליטות.
- 29
- 30 לחילופין נטען, כי יש לדחות את הטענה לפיה די בהפרת חובת היידוע לוועדת המכרזים
- 31 כדי לפסול את ההצעה, שכן ההחלטה האם להורות על פסילת הצעה של מציע בשל אי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

מתן דיווח במועד נתונה לשיקול דעת הוועדה, ומכאן ובשים לב לנסיבות שהחלטת
הוועדה נמצאת במתחם שיקול הדעת שלה.

31. נטען, כי מקום שההליך הפלילי בעניינה של שיכון ובינוי היה ידוע לכל עוד בשנת 2018
הרי משידעו העותרות על מעורבותה במכרז, וככל שסברו שיש מניעה להשתתפות
הקמפוס במכרז עקב שיוכה לשיכון ובינוי, היה עליהן להעלות טענותיהן בנדון ללא דיחוי
ולא להמתין עד לאחר זכיית הקמפוס במכרז.

32. ועוד נטען, כי חברות האם של העותרות, שפיר הנדסה ואלקטרה-מנרב, לא דיווחו אף הן,
במסגרת השתתפותן במכרז, על חקירות שונות שנוהלו כנגדן. (שפיר – חקירה בחשד
לעבירות של בעל השליטה בה ואלקטרה – חקירה של רשות התחרות בחשד לביצוע
עבירות של הסדר כובל וקבלת דבר במרמה). בהקשר זה הקמפוס סבורה, כי העותרות
מושתקות מלהעלות טיעונים מסוג זה שעה שאצלן נפל פגם שעניינו הסתרת מידע אודות
חקירות ו/או הליכים פליליים מוועדת המכרזים, המצביע על חוסר תום ליבן ודחיית
טענותיהן על הסף.

טוהר המידות

33. המשיבות אינן מכחדות שקיומם של הליכים פליליים המתנהלים כנגד חברה משתתפת
מהווים שיקול רלוונטי שצריך להישקל על-ידי ועדת המכרזים. עם זאת, נטען כי אין
בעצם קיומם של ההליכים הפליליים כדי לומר שיש בהכרח לפסול את הצעת הקמפוס,
אלא שהדבר מסור לשיקול דעת הוועדה, וכי שיקול דעת זה הופעל כדבעי, ולאחר בחינה
מעמיקה שלוותה בהליך מקיף וממצה, הן כאשר הוחלט לאפשר את המשך השתתפותה
של הקמפוס במכרז והן בעת אשרור זכיית הקמפוס.

34. כך נטען, כי במסגרת החלטת ועדת המכרזים לאשר את המשך השתתפות הקמפוס
במכרז, מיום 9.7.20, הוועדה לא התעלמה מדבר קיומה של הודעת המשטרה והרשות
לניירות ערך, בדבר קיומם של הליכי חקירה נגד חברת שיכון ובינוי, אלא בחנה את
הדברים בהתבסס על המידע כפי שהציגה שיכון ובינוי במכתבה, מיום 14.11.19, ומצאה
כי בהינתן מצב הדברים בו לא הוגש כנגד החברה כתב אישום, היא אינה רואה מניעה
להמשיך את השתתפות הקמפוס במכרז.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 20-09-36612 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 20-09-49490 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 20-09-51700 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

35. עוד טוענת הוועדה, כי קיימה הליך מקיף, מעמיק וממצה בטרם מתן החלטתה מיום 30.12.20, בדבר אשרור זכייתה של הקמפוס, כאשר לצד המשקל הרב שניתן לחומרת החשדות בעניינה של שיכון ובינוי, ולאחר שהוצגו בפניה עמדת היועץ המשפטי במשרד הביטחון לרבות תמונת מצב לגבי החשדות הפליליים מפרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה), ניתנה הדעת למהלכים הארגוניים שביצעה שיכון ובינוי לאחר פתיחת החקירה הגלויה, בין היתר כי בוצעה החלפת השליטה בחברה, החלפת ההנהלה ושומרי הסף שלה, לרבות יו"ר הדירקטוריון, מנכ"ל החברה, סמנכ"ל הכספים והיועץ המשפטי; כי אומצה על-ידי שיכון ובינוי תכנית אכיפה וציות נרחבת.

זאת בנוסף, לשיקולים אחרים להם נתנה הדעת והם: הפער הכספי העצום בין הצעת הקמפוס למציעה הבאה בתור; לפער האיכותי בין הצעתה של הקמפוס להצעות העותרות; ולמשמעותו של פרויקט לאומי זה כמו גם השלב בו מצוי ההליך הפלילי.

זאת ועוד, הוסיפה הקמפוס וטענה לטעמים נוספים המבססים לטעמה, את סבירות החלטת ועדת המכרזים. לדידה, יש להתחשב בכך שאין קשר בין האירועים מושא החקירה המתייחסים לאירועים מחוץ לישראל ולפני שנים רבות לבין המכרז; כי לשיכון ובינוי עומדת חזקת החפות כאשר בשלב זה טרם נערך שימוע בעניינה; כי האינטרס הציבורי בהגברת ושמירת התחרות במכרזים תוך קבלת הצעות מטיבות מחייב את השארת זכיית הקמפוס; כי ישנן חקירות פליליות והרשעות בעניינן של העותרות כאמור לעיל, ושחרף כך לא הפסיקו להשתתף במכרזים ואף לזכות בחלקם.

היבט הכלכלי

36. בהינתן החשדות בפלילים נגד שיכון ובינוי, על ההשלכות הפיננסיות העשויות להתעורר בעקבות הרשעה בדין, טענה הוועדה כי ביצעה בדיקה מקיפה אודות איתנות הכלכלית ולשם כך קיבלה סקירה של ממצאי הבדיקות הפיננסיות שערכה יחידת ההתקשרויות תוך התייעצות עם חברת ייעוץ פיננסי חיצונית BLK & Company. כמו גם נתנה דעתה לחוות הדעת של פרופ' שריד שהומצאה לוועדה מטעם שיכון ובינוי, לפיה אף אם בית המשפט ירשיע את שיכון ובינוי ויפסוק כי יש לחלט את כל הסכום שנתפס (250 מיליון ₪), עדיין יש להניח כי החברה תעמוד יציבה, בהינתן כי שיכון ובינוי היא אחת החברות הוותיקות, הגדולות והחזקות במשק הישראלי, אשר שוויה בבורסה לניירות ערך מוערך בסך של כ-8.3 מיליארד ₪ והיא מדורגת גבוה על ידי חברות דירוג גם לאחר שהוחלט על הגשת כתב אישום בכפוף לשימוע.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 20-09-36612 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 20-09-49490 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 20-09-51700 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

הוסיפה הקמפוס וטענה בנדון, כי איתנותה הפיננסית של שיכון ובינוי ממילא אינה רלוונטית למכרז דינן בשל היותו "פרויקט סגור", כלומר שמימון הפרויקט נעשה כך שתזרים ההכנסות שצפוי להתקבל מהמזמין לאורך תקופת הזיכיון צפוי לכסות את עלויות ההקמה, התפעול, להחזיר את החוב לממנים ולהשיא תשואת בעלים.

הוספת תנאים כתנאי לזכייה

37. ועדת המכרזים הפנתה בנדון להוראת סעיף 13.2.4 להזמנה להציע הצעות שם נקבעה סמכותה לפסול מציע או להתנות תנאים להמשך השתתפותו במכרז או לזכיותו במכרז.

דיון והכרעה – הליכי חקירה נגד שיכון ובינוי

38. עיון במסמכי המכרז מלמד, כי פרויקט הקמת קריית המודיעין בנגב, שעיקרו הקמת קריה ליחידות אגף המודיעין השונות ותפעולו, מהווה על פניו נדבך משמעותי במסגרת המהלך הלאומי של העתקת יחידות צה"ל אל הנגב, על המשמעות האסטרטגיות הכרוכות במהלך זה.

קריית המודיעין עצמה מיועדת להיות רחבת ממדים, עתירת מתקנים ומערכות, ובהקמתה והפעלתה קיימים אתגרים משמעותיים רבים. כך נמצא כי הזכיין שנבחר יידרש לתכנן, להקים ולתפעל קריה המאפשרת עשייה מקצועית אינטנסיבית בהתבסס על סביבת עבודה מיטבית העוסקת בטכנולוגיה גבוהה המשולבת ברווחה, תרבות ופנאי ברמה נאותה שתאפשר עמידה בתנאי הפרויקט. כמו כן, מערך הבינוי יתבסס על מרקם מודולרי התואם את הדינמיות בשינויים המבניים והארגוניים בחיל וכן על עקרונות בנייה בת קיימא שתבוא לידי ביטוי בפרישת הבינוי בחדשנות התכנונית ויעילות אנרגטית לאורך זמן. בעניין זה שאפה ועדת המכרזים להגיע לשילוב המקסימלי כדי להבטיח שהתוצר הסופי של בניה מודרנית המשלבת רווחה ותנאי סביבה תהווה אבן שואבת לחיילים ולאנשי הטכנולוגיה שביחידת המודיעין עליהם מתחרה צה"ל אל מול השוק האזרחי. תקופת הזיכיון נקבעה ל- 26 שנים ממועד חתימת על הסכם הזיכיון, בהתאם לתנאי המכרז. לדברי ב"כ משרד הביטחון פרויקט זה שונה וייחודי מפרויקטים אחרים שנעשו במסגרת העתקת בסיסי צה"ל לנגב, בשל הצרכים הספציפיים של מערך המודיעין.

39. אקדים המאוחר ואומר, כי לאחר שחזרתי והפכתי בטענות כבדות המשקל שהביאו בפני הצדדים ראיתי לנכון לדחות טענות העותרות בכל הנוגע לשיקול הדעת שהפעילה ועדת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

המכרזים עת אשררה את זכיית הקמפוס, על אף הליכים הפליליים המתקדמים בחשדות
חמורים המתנהלים כנגד חברת שיכון ובינוי.
ועדת המכרזים, בהחלטתה השנייה מיום 30.12.20, חזרה ובחנה דבר זכייתה של הקמפוס
בהינתן שלל הטענות שנטענו בהקשר סבירות שיקול הדעת שהפעילה, בהינתן קיומם של
הליכי חקירה המתנהלים כנגד שיכון ובינוי, אשר בהמשך התגבשו לכת חשדות. החלטתה
המאשררת הזכייה התקבלה לאחר הליך בירור מעמיק ראוי ומאוזן, תוך התייחסות
לחומרת האשמות המיוחסות לחברת האם, היא חברת שיכון ובינוי, כפי שהוצגו בפניה
בין השאר על ידי הפרקליטות והיועמ"ש, התייחסות לשינויים הארגוניים המהותיים
שבוצעו בחברת שיכון ובינוי כמו גם עיגון דבר הזכייה בתנאים נוספים, וכל זאת שקלה
אל מול הפערים הניכרים שבהצעות שהונחו בפניה על ידי העותרות, כאשר הצעתה של
הקמפוס עולה לאין שיעור על ההצעות האחרות, שהונחו בפניה על ידי העותרות.
מלאכת איזון השיקולים שנעשתה סבירה ומידתית עד כי לא ראיתי לנכון להתערב בה.
והרי, הלכה היא משכבר הימים כי :

**"נקודת המוצא בבואנו לבחון את החלטתה של ועדת
המכרזים בענייננו היא ההלכה כי בית המשפט אינו יושב
כ'ועדת מכרזים עליונה' ואינו מחליף את שיקול דעתה של
הוועדה בשיקול דעתו. הביקורת השיפוטית בהקשר זה
נועדה לבחון האם החלטת הוועדה הינה סבירה והאם
נתקבלה כדיון ומשיקולים ענייניים, שמא נפל בה פגם
מהותי שאינו עולה בקנה אחד עם עקרונות דיני המכרז
הציבורי כפי שנקבעו בחקיקה ובפסיקה" (עע"מ 3499/08
רון עבודות עפר ייזום ופיתוח מ.א. בע"מ נ' ועדת המכרזים -
עיריית עפולה, בפסקה 11 (18.1.2009). וראו גם
האסמכתאות הרבות הנזכרות שם).**

ולחלן נימוקי :

40. אכן, חשיבות רבה יש ליחס לאמינותו של מציע ולטוהר מידותיו. דרישה זו מעוגנת
במפורש בתקנה 22 לתקנות המכרזים, התשנ"ג-1993, המונה את **"אמות המידה
לבחירת ההצעה המעניקה את מרב היתרונות לעורך המכרז"**, וכוללת בגדרן את
"אמינותו של המציע" (ס"ק (א)(3)).
כך, בהעדר הוראה אחרת במסמכי המכרז, בענייננו, הקובעת כתנאי סף מסנן להשתתפות
כגון: העדר קיומם של הליכים פליליים ו/או עבר פלילי, נותר עניין טוהר מידותיו של

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

1 המציע לשיקול דעת ועדת המכרזים המשקללת כלל הנתונים בשלב בחירת ההצעה
2 הזוכה. (ראו עניין ארבע איי).
3

הסתרת מידע

4
5 41. אין חולק, כי בהתאם לתנאי המיון המוקדם נדרשו המשתתפים להצהיר אודות קיומם
6 של הליכים פליליים המתנהלים נגדם ובהתאם רשאית ועדת המכרזים לפסול מציע
7 שכנגדו מתנהלים הליכים פליליים (ראו סעיף 10.12.2.5 לתנאים). כך גם אין חולק כי
8 משתתף בהליך המיון המוקדם נדרש להודיע לוועדת המכרזים בתוך זמן סביר ככל
9 שנקטים נגדו הליכי חקירה פליליים (ראו סעיף 10.12.13 לתנאים).
10

11 42. כרונולוגיית הזמנים מלמדת, כי החקירה הפלילית שהתנהלה כנגד חברת בינוי ושיכון
12 הפכה לגלויה רק בחודש פברואר 2018 בעוד שחברת שיכון ובינוי השתתפה בהליך המיון
13 המוקדם בשנת 2017. היינו, בעת שהציגה מועמדותה בהליך המיון המוקדם לא היתה לה
14 כל ידיעה אודות הליכי החקירה המתקיימים בעניינה.
15

16 בהמשך, פורסם כאמור המכרז, בו נמצאה הוראה המחייבת מציע במכרז להודיע על
17 קרות מי מהאירועים המפורטים בסעיף 13.2.4.6 שעניינם בין השאר קיומם של הליכים
18 פליליים וזאת בתוך זמן סביר. המועד שנקבע להגשת ההצעות היה 19.12.2019.
19 אין חולק כי החקירה הפכה גלויה בפרק הזמן שבין המועד בו עברה שיכון ובינוי את שלב
20 המיון המוקדם ועוד לפני שהגישה הצעתה למכרז, באמצעות הקמפוס, שהוגשה ביום
21 19.12.2019, אז צרפה הקמפוס את טופס 3 וכחלק בלתי נפרד ממנו צורף עדכון ביחס
22 להודעת המשטרה והרשות לנירות ערך.
23

24 43. עולה מן האמור, כי בשלב הראשון – שלב המיון המוקדם שהסתיים בחודש פברואר 2017
25 לא היה ידוע דבר קיומה של חקירה גלויה כנגד שיכון ובינוי. וכי בשלב השני- שלב בחינת
26 הצעות המציעות במכרז היתה מודעת ועדת המכרזים להליכי החקירה המתנהלים נגד
27 שיכון ובינוי ואף בהמשך נדרשה ועדת המכרזים להתפתחויות שחלו בנדון.
28 לפיכך, הפניה שביצעה ועדת המכרזים אל שיכון ובינוי, ביום 7.10.2019, לאחר שהחקירה
29 הפכה גלויה כדי לברר עמה פשר קיומם של הליכי החקירה, אין בה כדי להוות אינדיקציה
30 להסתרת מידע מכוונת. שהרי, פניה זו נעשתה עוד בטרם הגישה שיכון ובינוי הצעתה
31 למכרז.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

- 1
- 2 44. אלא שנמצא, כי החלטת ועדת המכרזים בדבר ההצעה הזוכה ניתנה ביום 9.7.20, כאשר
- 3 חודשיים לפני כן, ניתנה החלטת השופט אבנון מיום 5.5.20, הקובע דבר קיומן של חשדות
- 4 מבוססות וחמורות למדי כנגד שיכון ובינוי. החלטה זו לא הובאה לידיעת ועדת המכרזים
- 5 וגם על כך מלינות העותרות.
- 6 על פניו, וככל שדבקים אנו בהליכי המכרז על תנאיו, נמצא כי שיכון ובינוי מסרה המידע
- 7 הרלבנטי בעת הנכונה- במועד הגשת הצעתה למכרז.
- 8 גם אם מן הראוי היה, כי שיכון ובינוי תקדם ותספק ביוזמתה מידע בנדון לוועדת
- 9 המכרזים, בסמוך לאחר שהפכה החקירה לגלויה (עוד לפני הגשת הצעתה במכרז), כמו גם
- 10 בסמוך לאחר שניתנה החלטת השופט אבנון בעניינה, וככל שיש לראות באמור הפרת
- 11 חובת ההודעה לוועדת המכרזים, אין באמור כדי להוות עילת פסילה על הסף. עניין זה
- 12 נתון לשיקול דעת הוועדה, בהינתן העובדה כי החשדות המיוחסים לחברת שיכון ובינוי
- 13 בדבר תשלומי השוחד היו ידועים לוועדה באותה עת (מועד מתן החלטת הזכייה), ודי
- 14 בקיומן של חשדות לביצוע עבירות השוחד והלבנת הון, ברמה המנהלית, כדי ללמד על
- 15 החומרה המובנית של המעשים חומרה הנגזרת מעצם סוג העבירות, כדי לקבל החלטה
- 16 בנדון.
- 17
- 18 45. טענת העותרות, כי ועדת המכרזים בהחלטותיה התעלמה מהסתרת המידע נדחית
- 19 מאליה. ראשית, וכפי שצינתי לעיל, ועדת המכרזים קיבלה מידע אודות הליכי החקירה
- 20 המתנהלים כנגד שיכון ובינוי בחשד לביצוע עבירות של מתן שוחד לעובד זר, חשדות
- 21 חמורים לכשעצמם גם ללא החלטת השופט אבנון, והדברים עמדו לנגד עיניה בעת קבלת
- 22 ההחלטה הראשונה בדבר זכיית הקמפוס. שנית, העובדה כי החלטת השופט אבנון לא
- 23 עמדה בפניה, בעת קבלת החלטתה הראשונה בדבר הזכייה, קיבלה את המענה הראוי בעת
- 24 שחזרה ועדת המכרזים ודנה ארוכות בנדון בטרם אשררה החלטת הזכייה של הקמפוס,
- 25 בהחלטה מיום 30.12.20. גם אם הדברים לא קיבלו התייחסות מפורשת בכתב הרי שהם
- 26 עמדו בלב הדיון שהתקיים ובליבת שיקול הדעת שהופעל בנדון.
- 27
- 28 46. מעבר לאמור, אין להתעלם מן העובדה, כי אף העותרות הסתירו מידע ולא דיווחו אף הן,
- 29 במסגרת הצעותיהן במכרז, על חקירות שונות שנוהלו כנגדן. (שפיר – חקירה כנגד בעל
- 30 שליטה בה ואלקטרה – חקירה של רשות התחרות, שעל פי דברי ב"כ הקמפוס, לאחרונה
- 31 הבשילו החדשות לכדי הגשת כתב אישום). על כך נאמר "כל הפוסל במומו פוסל".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

בהקשר זה, העותרות מושתקות מלהעלות טיעונים מסוג זה שעה שאצלן נפל פגם שעניינו הסתרת מידע אודות חקירות ו/או הליכים פליליים מוועדת המכרזים, המצביע על חוסר תום ליבן, גם אם מדובר בעבירות חמורות פחות מאלו המיוחסות אל שיכון ובינוי. לאור האמור לעיל, ראיתי לנכון לדחות טענות העותרות בנדון.

טוהר המידות

47. כפי שצוין לעיל, חשדות חמורים מיוחסים לשיכון ובינוי שעניינם מתן שוחד לעובד זר כמו גם עבירות של הלבנת הון. נפסק לא אחת, כי חשדות חמורים לפגיעה בטוהר המידות הנחקרים בידי המשטרה הם שיקול רלוונטי שהרשות המינהלית רשאית לשקול, ולא אחת אף מחויבת לשקול, בבואה להתקשר עם אדם או תאגיד (ראו עניין ארבע איי).

48. בענייננו, לא נקבע בתנאי המכרז תנאי סף הפוסל השתתפות מציע בשל חקירה פלילית ו/או הרשעה פלילית. תנאי שכזה עלול להוות פגיעה מהותית בחופש העיסוק של המציע, בבחינת "עונש אזהרה" על מי שנדרש ליתן הדין במישור הפלילי. בהעדרו, מבקשות העותרות לתקוף את שיקול הדעת שהפעילה הוועדה עת אישרה השתתפות שיכון ובינוי כמו גם זכייתה במכרז על אף חומרת החשדות המיוחסים לה. חשדות, אשר על פי הודעת היועמ"ש גובשו לכתב חשדות כנגד שיכון ובינוי, בטרם שימוע ובטרם הוגש כתב אישום, בו מיוחסים לה, בין השאר, עבירות חמורות של מתן שוחד לעובד זר ועבירות של הלבנת הון.

49. מיותר לציין, כי עבירת השוחד מצויה בליבת העבירות שעניינן פגיעה בטוהר המידות. העבירה של מתן שוחד לעובד זר הינה עבירה חדשה אשר אומצה לספר החוקים הישראלי, לפני שנים מספר.

היה זה בעקבות וכחלק מהתהליך בו החלה מדינת ישראל, על מנת לקדם הצטרפותה לארגון ה-OECD (Organization for Economic Cooperation and Development) (להלן: "ארגון ה-OECD"), תוקן חוק העונשין, התשל"ז – 1977 (להלן: "חוק העונשין") בשנת 2008 על דרך הוספת סעיף 291א לחוק העונשין שעניינו – **אסור על מתן שוחד לעובד ציבור זר**. היינו, לצד קיומה של עבירה של מתן שוחד הקבועה בחוק העונשין מאז חקיקתו (סעיף 291 לחוק העונשין) הוספה הוראה חדשה הקובעת כי איסור זה חל גם על מתן שוחד לעובד זר בזו הלשון:

"א) הנותן שוחד לעובד ציבור זר בעד פעולה הקשורה בתפקידו, כדי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

להשיג, להבטיח או לקדם פעילות עסקית או יתרון אחר בנוגע לפעילות עסקית, דינו כדין נותן שוחד לפי סעיף 291.

(ב) לא יוגש כתב אישום בעבירה לפי סעיף זה אלא בהסכמה בכתב של היועץ המשפטי לממשלה.

(ג) בסעיף זה –

"מדינה זרה" – לרבות כל יחידה שלטונית במדינה הזרה, ובכלל זה יחידה ארצית, מחוזית או מקומית, ולרבות ישות מדינית שאינה מדינה, לאבות המועצה הפלסטינית;

"עובד ציבור זר" – כל אחד מאלה:

(1) עובד המדינה הזרה וכל מי שנושא משרה ציבורית או ממלא תפקיד ציבורי מטעם המדינה הזרה, ובכלל זה מי שנושא משרה או ממלא תפקיד ברשות המחוקקת, ברשות המבצעת או ברשות השופטת של המדינה הזרה, בין בבחירה, בין במינוי ובין בהסכם;

(2) נושא משרה ציבורית או ממלא תפקיד ציבורי מטעם גוף ציבורי שהוקם לפי חיקוק של מדינה זרה, או מטעם גוף הנמצא בשליטה ישירה או עקיפה של מדינה זרה;

(3) עובד של ארגון ציבורי בין-לאומי, וכל מי שנושא משרה ציבורית או ממלא תפקיד ציבורי מטעם ארגון כאמור; לעניין זה, "ארגון ציבורי בין-לאומי" – ארגון שנוסד בידי שתי מדינות או יותר, או בידי ארגונים שנוסדו בידי שתי מדינות או יותר.

ארגון ה-OECD נחשב למועדון יוקרתי של מדינות מפותחות מבחינה כלכלית ותכליתו המוצהרת של הארגון, כפי שזו באה לידי ביטוי בסעיף 1 לאמנת הארגון לשיתוף פעולה ולפיתוח כלכלי (ראו www.oecd.org), היא להשיג צמיחה כלכלית ותעסוקה בדרגה גבוהה; להעלות את רמת החיים של מדינות חברות תוך שמירה על יציבות כלכלית ותרומה לפיתוח הכלכלה העולמית; לתרום להתרחבות כלכלית בריאה של מדינות העולם אשר נמצאות בשלבי התפתחות ולתרום להרחבת הסחר העולמי, כמו גם צמצום העוני העולמי ושיפור רמת החיים של האזרחים. מדינה המבקשת להיות חברה בארגון מחויבת להוכיח קיומה של כלכלה מבוססת שוק, קיום ערכים דמוקרטיים, בתוכם ממשל תקין ושמירה על שלטון החוק וכן שמיר על זכויות האדם.

50. רוצה לומר, כי גם אם היתה קיימת בעבר התנהלות ארגונית של חברה ישראלית כזו או אחרת במדינות מסוימות בעולם, בהן "תרבות מתן השוחד" היתה ו/או הינה חלק מתרבות עסקית מקובלת באותן מדינות, אזי לא עוד. ישראל, אשר ביקשה להיות חברה בחבר מדינות ה-OECD ראתה לנכון, בין השאר, מכוח היותה מדינת חוק ומשטר תקין וכחלק מרצונה לקחת חלק במטרות שהציב הארגון, להוקיע את תרבות מתן השוחד גם כאשר מתן זה נעשה על ידי גורם ישראלי לעובד זר, על דרך של תיקון חוק העונשין.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 20-09-36612 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 20-09-49490 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 20-09-51700 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

1
2 51. על רקע דברים אלו ישאל השואל מהם השיקולים שבגדרם נדרשת ועדת המכרזים
3 להפעיל שיקול הדעת? - נמצא כי מדובר במשימה קשה ומורכבת עת נדרשת ועדת
4 המכרזים ליישב את המתח שבין השאיפה להתקשרות יעילה מבחינה כלכלית לבין הצורך
5 לשמור על טוהר המידות הציבורי במסגרת ההתקשרות.
6 כך נמצא, כי הענקת שיקול דעת רחב לוועדת המכרזים עלול להגביר את החשש לפגיעה
7 בטוהר המידות ואף חשש לפגיעה אפשרית בזכותם של המציעים האחרים לשוויון ואף
8 פגיעה בחובת ההגינות שחבה הרשות המנהלית כלפי כלל המציעים. כך גם ניתן לומר, כי
9 אם שיקול הדעת ינוצל לרעה, על ידי ועדת המכרזים, יתכן מצב בו יגבר הסיכון לפגיעה
10 בטוהר המידות, אשר אף עלולה להגביר את הסיכון להתקשרות לא יעילה כלכלית.
11 הפתרון האופטימלי לדילמה שבין גמישות לקשיחות שיקול הדעת טמון במציאת איזון
12 בין השיקולים הרבים שעומדים על הפרק בקבלת החלטה שכזו כתוצאה מהענקת שיקול
13 דעת רחב לוועדת המכרזים. (ראו לעניין זה עומר דקל "מכרזים", כרך ראשון עמ' 377-
14 378)
15
16 בעיקרון, בהעדר תבחינים הקבועים בדין הישראלי, המהווים את המסגרת להתווית
17 שיקול הדעת של ועדת מכרזים בנסיבות שכאלה, יתוחם שיקול הדעת למלאכת האיזון
18 שתיעשה בין השאיפה ליעילות כלכלית מצד אחד לבין האינטרס הציבורי שבשמירה על
19 טוהר המידות ועל שוויון ההזדמנויות מצד שני, וזאת בהתחשב בנסיבות המיוחדות של
20 ההתקשרות העומדת לבחינה על סדר היום.
21 ואולם, בטרם אצלול לבחינת השיקולים להם נתנה ועדת המכרזים את הדעת, במקרה
22 הנדון, ראיתי לנכון להפליג הרחק אל מעבר לים אל הדין האמריקאי כמקור לדין משווה
23 לשאיבת מידע מסייע.
24

הדין האמריקאי

25
26 52. ההתקשרויות העסקיות של הממשל הפדרלי נשלטות בעיקרן על יד מספר מצומצם של
27 חוקים ותקנות. Federal Acquisition Regulation (FAR) היא מערכת התקנות
28 המרכזית בארה"ב המסדירה כמעט את כל הרכישות מטעם הרשויות המנהליות
29 הפדרליות בארה"ב. התקנות חלות על כל הרכישות הממשלתיות, לרבות התקשרות
30 ממשלתית לשם שירותי בנייה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

מטרתה העיקרית של חקיקת ה-FAR היא להביא בזמן הקצר ביותר ובערך הגבוה ביותר טובין או שירותים עבור המזמין, תוך שמירה על אמון הציבור ויישום המטרות הציבוריות של הממשל, בין היתר, על-ידי קידום התחרות, צמצום הוצאות התפעול ושמירה על יושרה, הגינות ופומביות (ראו: עומר דקל חובת המכרז של גופים מנהליים בעמ' 329-331 (2001); אורן שבת העתירה המנהלית והסעדים במכרזים ציבוריים בעמ' 70-72 (2017)).

התקנות מסדירות סוגיות שונות בין השאר מתן פטורים וסייגים לחובת התחרות המלאה והפומבית כמו גם קובעות מתווה מדיניות לעניין בחינת הצעת משתתף בהינתן הרשעה או חשד לביצוע עבירה פלילית.

ראו Title 48 CFR Subpart 9.4 - Debarment, Suspension, and Ineligibility (לתקנות FAR).

כהוראת מסגרת, נקבע קו מנחה לפיו הרשויות יבקשו הצעות ויתקשרו בחוזים עם מציעים אחראיים בלבד (9.402(a)). לשם יישום מדיניות זו, התקנות מניחות כי פקיד מוסמך ברשות פדרלית רשאי, אך אינו חייב, להרחיק או להשעות מציע פלוני מהשתתפות במכרזי הרשות בהתקיים תנאים מסוימים, כאשר מובהר כי ההרחקה או ההשעה הן פעולות שבשיקול דעת המיועדות לטובת האינטרס הציבורי להגנת הממשל ולא למטרות ענישה (9.402(b)).

(ראו גם: עומר דקל מכרזים כרך ראשון, בעמ' 284-288 (2004)).

במישור ההרחקה (Debarment), נקבע כי הפקיד המוסמך רשאי להרחיק מציע מהשתתפות במכרז, בין היתר, אם קיימת החלטה שיפוטית שהמציע רימה או ביצע עבירה בקשר לקבלה של חוזה ממשלתי, בקשר לניסיון לקבל חוזה כזה או בקשר לביצועו; אם המציע הפר חוק הגבלים עסקיים פדרלי או מדינתי בהקשר של הגשת הצעות למכרז; אם ביצע עבירה של מעילה, גניבה, זיוף מסמך או השמדת מסמך, מתן שוחד, מתן תצהיר כוזב, התחמקות ממס או קבלת רכוש גנוב; אם ביצע כל עבירה אחרת המעידה על חוסר יושר או יושרה מקצועיים, המשפיעה באופן משמעותי וישיר על מידת אחריותו כספק ראשי או כספק משנה של המדינה. (ראו FAR 9.406-2). כאשר מעשי המנהלים, בעלי המניות, עובדים בכירים וכו' ייוחסו לחברה ולהיפך כדי למנוע ניסיונות להתחמק מהוראה זו על דרך של הקמת חברה אחרת. (ראו FAR 9.406-5).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

עוד נקבע, כי בטרם קבלת החלטה מעין זו על הרשות ליתן הודעה מוקדמת לספק על
כוונתה לשקול הרחקה ובהתאם ליתן לספק המציע את זכות הטיעון בפניה, וכאשר
מדובר בעניין עובדתי אף לאפשר הצגת ראיות ושמיעת עדים בפני הפקיד המוסמך. (ראו
(FAR 9.406-3(b)). שהרי מבחינת המציע החלטת הרחקה יכולה להיות מבחינתו "גזר דין
מוות" במישור העסקי. לכן ומטעם זה גם נקבע, כי החלטת הרחקה צריכה להיות תחומה
בזמן ובהעדר טעמים מיוחדים לא תעלה על 3 שנים (ראו FAR 9.406-4).

מודגש כי קיומה של אחת מהעילות לעיל אינה מחייבת את הפקיד המוסמך להרחיק את
המציע וכי הדבר מסור לשיקול דעתו. כאשר על הפקיד המוסמך לקחת בחשבון את
חומרת המעשים או המחדלים של המציע יחד עם כל אמצעי התיקון שביצע או נסיבות
מקלות שניתן לזקוף לזכות המציע. בין היתר נדרש הוא לשקול את השיקולים המקלים
הבאים:

(1) האם היו למציע סטנדרטים אפקטיביים של התנהלות ומערכות בקרה פנימיות בזמן
הפעילות המהווה עילה להרחקה או אם נקט בהליכים כאלה לפני כל חקירה ממשלתית
של הפעילות שצוינה כגורם להרחקה.

(2) האם המציע הביא לידיעת הרשות במועד דבר קיומה של הפעילות העלולה להוות
סיבה להרחקה.

(3) האם המציע חקר את מלוא הנסיבות סביב הסיבה להרחקה, ואם כן, האם העמיד
לרשות הפקיד המוסמך את תוצאות החקירה.

(4) האם המציע שיתף פעולה באופן מלא עם הרשות במהלך החקירה וכל פעולה משפטית
או מנהלית.

(5) האם המציע שילם או הסכים לשלם את כל האחריות הפלילית, האזרחית והמנהלית
בגין הפעילות הפסולה, לרבות כל הוצאות חקירה או ניהול שנגרמו לרשות, וביצע או
הסכים להחזיר את מלוא ההשבה.

(6) האם המציע נקט בצעדים משמעותיים ראויים כנגד האנשים האחראים על הפעילות
המהווה עילה להרחקה.

(7) האם המציע יישם או הסכים לנקוט בצעדים מתקנים, לרבות כל אלה שזוהו על ידי
הממשלה.

(8) האם המציע הנהיג או הסכים להנהיג נהלי ביקורת ובקרה חדשים ותוכניות הכשרה
באתיקה.

(9) האם היה למציע זמן מספיק כדי לאיין את הנסיבות בארגון שהביאו לעילה להרחקה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

(10) האם הנהלת המציע מכירה ומבינה את חומרת ההתנהגות הלא נכונה שהולידה את
הסיבה להרחקה ויישמה תכניות למניעת הישנותה.
(ראו FAR 9.406-1)

53. בדומה לכך, במישור ההשעיה (9.407), נקבע כי הפקיד המוסמך רשאי להשעות מציע
מהשתתפות במכרז אם הוא חשוד על בסיס ראיות מספקות, בין היתר, בביצוע העבירות
להלן: עבירה פלילית בקשר לקבלה של חוזה ממשלתי, בקשר לניסיון לקבל חוזה כזה או
בקשר לביצועו; הפרת חוק הגבלים עסקיים פדרלי או מדינתי בהקשר של הגשת הצעות
למכרז; עבירה של מעילה, גניבה, זיוף מסמך או השמדת מסמך, מתן שוחד, מתן תצהיר
כוזב, התחמקות ממס או קבלת רכוש גנוב; עבירה על הוראות חוק בעניין מקום עבודה
ללא סמים; כל עבירה אחרת המעידה על חוסר יושר או יושרה מקצועיים, המשפיעה
באופן משמעותי וישיר על מידת אחריותו כספק ראשי או כספק משנה של המדינה. (ראו
FAR 9.407-2)

לצד עילות אלה, צוין כי כתב אישום בגין אחת מהן מהווה ראיה מספקת להשעיה, וכן כי
הפקיד המוסמך רשאי על פי ראיות מספקות להשעות מציע מכל סיבה אחרת בעלת אופי
חמור או משכנע שהיא משפיעה על האחריות הנוכחית של קבלן ממשלתי או קבלן משנה.
עוד מוטעם בתקנות לעניין ההשעיה, כי מדובר בפעולה חמורה של הרשות ועל כן יש
לעשות בה שימוש אך על בסיס ראיות נאותות עד להשלמת חקירה או הליכים משפטיים,
כאשר מתעורר צורך בפעולה מיידיית בכדי להגן על אינטרס הממשלה. בהערכת דיות
הראיות, נקבע כי על הרשות לשקול אמינות וזמינות המידע בהתחשב בנסיבות, האם
האשמות חשובות ומאוששות, ואם לאו אילו מסקנות ניתן להסיק כתוצאה מכך. הערכה
זו צריכה לכלול בחינה של מסמכים בסיסיים כגון חוזים, דוחות בדיקה והתכתבויות.
(ראו FAR 9.407-3)

כמו כן, נקבע כי קיומה של אחת מהעילות לעיל אינה מחייבת את הפקיד המוסמך
להשעות את המציע, וכי יש לקחת בחשבון את חומרת המעשים או המחדלים של המציע.
כן צוין כי הפקיד המוסמך רשאי, אך אינו נדרש, לשקול אמצעי תיקון או גורמים מקלים
המפורטים ברשימה לגבי מישור ההרחקה לעיל. מכל מקום, צוין כי קיומם או היעדרם
של אמצעי תיקון או גורמים מקלים לא יכריע בהכרח את האחריות הנוכחית של המציע.
(ראו FAR 9.407-1(b)(2))

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

54. בשונה מהרחקה הנעשית בעקבות חיוב הספק בדין הרי שתקופת ההשעיה הנעשית
בעקבות הליכי חקירה היא זמנית והיא תלויה בסיום הליכי החקירה ו/או בנסיבות בהן
חל עיכוב בהגשת כתב אישום ממועד תחילת החקירה העולה על 12 חודשים. (ראו FAR
(9.407-4)

נסיבות העניין

55. על רקע האמור יש לבחון המקרה בענייננו זה. כאמור, העותרות מבקשות לתקוף את
שיקול דעת ועדת המכרזים בטענה, כי נגועה היא בחוסר סבירות עת אשררה את זכיית
הקמפוס במכרז, על אף שכנגד חברת האם שלה – היא חברת שיכון ובינוי – מתנהלים
הליכים פליליים המעידים על תרבות ארגונית הנגועה בפגיעה בטוהר המידות. לדין, לא
ניתן לתת אמון בחברת שיכון ובינוי נוכח התשתית הראייתית העומדת נגדה, עליה עמד
כבוד השופט אבנון ועל כן טוענות כי היה מקום לפסול את הצעתה של חברת הקמפוס על
הסף.

56. כמפורט לעיל, הן במסגרת הליך המיון המוקדם והן במסגרת ההזמנה להציע הצעות
נקבעו הוראות מפורשות, המחייבות ידוע ועדת המכרזים אודות קיומם של הליכים
פליליים המתנהלים כנגד המציע והכל על מנת שבפני ועדת המכרזים תמצא תמונה מלאה
אודות אמינות וטוהר מידותיו של המציע, על מנת שתוכל להפעיל שיקול דעת ראוי בנדון,
אם לפסול בשל כך הצעת משתתף.

57. במקרה דנן, נחה דעתי כי ועדת המכרזים עשתה עבודתה נאמנה עת נדרשה לסוגיית
החקירה הפלילית המתנהלת כנגד שיכון ובינוי. תחילה, עוד בטרם הגשת ההצעות למכרז
ביקשה היא משיכון ובינוי לקבל פרטים אודות הליכי החקירה המתנהלים וגם לאחר
הגשת ההצעות במכרז, ועוד בטרם הוכרזה הקמפוס כזוכה קיבלה ועדת המכרזים
החלטה, (ביום 13.7.2020), כי אין בחקירה המתנהלת כדי למנוע המשך השתתפותה של
הקמפוס במכרז. החלטה זו התבססה על שלבי החקירה אל מול המוניטין המקצועי של
שיכון ובינוי וניסיון רב השנים של המזמין עם שיכון ובינוי.
גם אם צודקות העותרות, כי החלטת ועדת המכרזים בנדון, בתחילת הדרך, אשר אפשרה
את המשך השתתפותה של הקמפוס במכרז היתה החלטה שניתנה על בסיס מידע חסר,
הרי משחזרה ובחנה ועדת המכרזים הסוגיה לעומק פעם נוספת, בעקבות הגשת העתירות
והטענות כבדות המשקל, שהתבססו בין השאר על קביעותיו של השופט אבנון בהליך

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

- 1 הארכת תוקף תפיסת הכספים של שיכון ובינוי, רואה אני לנכון להידרש להחלטתה
- 2 השניה של ועדת המכרזים, היא החלטת אשרור הזכייה (ביום 30.12.2020), בשאלה אם
- 3 מדובר בהחלטה סבירה בהינתן הנסיבות.
- 4
- 5 58. בחינת התהליך שביצעה ועדת המכרזים בטרם קבלת החלטת אשרור הזכייה (מיום
- 6 30.12.2019) מלמד, כי הוועדה עשתה מלאכתה יסודית ומקיפה כשהיא, בתואם למדיניות
- 7 משרד הביטחון, מייחסת חשיבות רבה לסוגיית טוהר המידות של ספקים עמם היא
- 8 מתקשרת בחוזים ובמניעת שחיתויות. כך ראתה היא לנכון, מיוזמתה, להחזיר העניין
- 9 לדיון חוזר בפניה וזאת בעקבות המידע שהובא על ידי העותרות במסגרת עתירתן באשר
- 10 לעמדת הפרקליטות כפי שהושמעה בהליך שהתקיים בפני השופט אבנון וכן החלטת
- 11 השופט אבנון, מהן משתמע דבר קיומה של תשתית ראיתית איתנה לקיומן של חשדות
- 12 מבוססים וחמורים בנדון, בדבר פרשת שוחד חמורה. ראיה שלא עמדה בפני ועדת
- 13 המכרזים עת קיבלה החלטתה הראשונה.
- 14 בעקבות זאת ולשם קבלת תמונה מלאה, נקטה ועדת המכרזים בהליך דיוני ארוך ומפורט
- 15 במסגרתו הועברו לעיון חברי ועדת המכרזים ההחלטת של השופט אבנון בדבר הארכת
- 16 תוקף תפיסת כספים של שיכון ובינוי, הודעת העדכון שהוגשה לבית המשפט על ידי מבט
- 17 לאופק, התייחסות הקמפוס להודעת העדכון מיום 7.10.2020, מסמכי הפרקליטות מחוז
- 18 תל אביב (מיסוי וכלכלה) מהימים 1.11.2020 ו - 16.11.2020, וכן התייחסות שיכון ובינוי
- 19 והקמפוס בכתובים מהמועדים 8.11.2020, 22.11.2020 ו - 18.12.2020.
- 20 ועדת המכרזים לא הסתפקה בכך ובמסגרת הדיונים שהתקיימו בפניה (ראו פרוטוקולים
- 21 47 – 48 של ועדת המכרזים), נבחנה ארוכות משמעות החלטת השופט אבנון לרבות עיקרי
- 22 העובדות הרלבנטיות כפי שהשתקפו במסמכי פרקליטות תל אביב (מיסוי וכלכלה), אל
- 23 מול תגובות שיכון ובינוי, וזאת לאחר שהיועמ"ש למערכת הביטחון והממונה על עסקאות
- 24 נכסים ובינוי באגף הייעוץ המשפטי למערכת הביטחון הסבירו בפני חברי הוועדה את
- 25 משמעות הדברים. בנוסף, התקיים דיון על רקע המסגרת הנורמטיבית החלה וכן ניתן
- 26 מענה לשאלות שנשאלו.
- 27 לצד האמור, עמדה בפני ועדת המכרזים החשיבות האסטרטגית של פרויקט הקמת
- 28 קריית המודיעין בנגב, כפי שזו הוצגה לחברי הוועדה על ידי ראש יחידת ההתקשרויות
- 29 בשיתוף המגזר הפרטי במשרד הביטחון. כך עמדו חברי הוועדה על היקפו העצום של
- 30 הפרויקט, מורכבותו רבת המימדים, נוכח אופיו המיוחד של הקמת קריית מודיעין.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

כך גם הוצגו בפני חברי הוועדה בישיבה מיום 30.11.2020 (פרוטוקול 48), ממצאי
הבדיקות הפיננסיות שערכה יחידת ההתקשרויות בעקבות ההתפתחות שחלה במישור
הפלילי בעניין שיכון ובינוי, וזאת לאחר קיום התייעצות עם חברת הייעוץ הפיננסי BLK
& COMPANY.
בנוסף, הוזמנו נציגי שיכון ובינוי והקמפוס להופיע לדיון בפני ועדת המכרזים, שאז נשאלו
הם שאלות ונמסרו הבהרות לבקשת ועדת המכרזים, אשר בחלקן אף הועברו להתייחסות
עובדתית משלימה של פרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה).
59. בתום תהליך בירור מעמיק ויסודי, כעולה מפרוטוקולי הדיון, נמצא כי ועדת המכרזים
בהחלטתה (מיום 30.12.19), נתנה את הדעת למגוון השיקולים שנבחנו והם: החלפת
השליטה בחברה, לאחר פתיחת החקירה הגלויה והחלפת ההנהלה ושומרי הסף שלה,
לרבות יו"ר הדירקטוריון, מנכ"ל החברה, סמנכ"ל הכספים והיועץ המשפטי; כי אומצה
על-ידי שיכון ובינוי תכנית אכיפה וציות נרחבת; כמו כן, נתנה היא הדעת לפער הכספי
העצום בין הצעת הקמפוס למציעה הבאה בתור; לפער האיכותי בין הצעתה של הקמפוס
להצעות העותרות; ולמשמעותו של פרויקט בטחוני, לאומי, אסטרטגי זה כמו גם השלב
בו מצוי ההליך הפלילי.
לצד האמור, הוסיפה והתנתה ועדת המכרזים את אשרור הזכייה במינוי בקר חיצוני
לפעילות שיכון ובינוי לצורך בחינת הטמעת נורמות ציות בנוגע למניעת עבירת מתן שוחד
לעובד ציבור זר, לפי סעיף 291א לחוק העונשין, לתקופה של 3 שנים, אשר זהותו תהיה
כפופה לאישור משרד הביטחון וכי יהיה על הבקר להציג בפני משרד הביטחון, דיווחים
חצי שנתיים. (ראו סעיף 5.6 להחלטת ועדת המכרזים מיום 30.12.2020).
60. בחינת התהליך שביצעה ועדת המכרזים לשם גיבוש החלטתה בנדון כמו גם החלטתה
המנומקת מיום 30.12.19, מלמדים כי ועדת המכרזים בחנה את מכלול השיקולים
לעומקם והפעילה שיקול דעת סביר ומאוזן המצוי במתחם שיקול הדעת בו תעשה מלאכת
האיזונים בנסיבות שכאלה. איזונים בין השאיפה ליעילות כלכלית מצד אחד לבין
האינטרס הציבורי שבשמירה על טוהר המידות ועל שוויון ההזדמנויות מצד שני, וזאת
בהתחשב בנסיבות המיוחדות של ההתקשרות מושא הדיון.
ניתן אף לומר, כי השיקולים עליהם עמדה ועדת המכרזים תואמים את מתווה שיקול
הדעת הקיים בדין האמריקאי, כמפורט לעיל. הוועדה לא עשתה עבודתה קלה, כפי שטענו
העותרות, וגם לא היה זה הפער הכספי בין ההצעות שהיווה שיקול מרכזי בקבלת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

ההחלטה. ועדת המכרזים בחנה לעומק את כל ההיבטים וההשלכות של הליכי החקירה המתקיימים נגד שיכון ובינוי, על החומרה המיוחסת להם, שאין להקל ראש במעשים המיוחסים, בדגש על חשיפת המידע בפני ועדת המכרזים ואמצעי התיקון שביצעה שיכון ובינוי היינו, השינויים הארגוניים המשמעותיים שנעשו בחברה. לרבות, קיומם של נהלי ביקורת ובקרה חדשים ותכניות להטמעת טוהר המידות בחברה ובפיקוח צמוד לעתיד של גוף חיצוני לחברה. עוד נתנה היא את הדעת למהות הפרויקט, המוגדר מבחינתה פרויקט ביטחוני לאומי אסטרטגי במעלה הראשונה, וכן הפער המשמעותי בין איכות הצעת שיכון ובינוי להצעות העותרות.

כך גם אין להתעלם מן העובדה, כי האירועים מושא החקירה מתייחסים לאירועים שנעשו שנים רבות עובר למכרז דנן. (ראו הדין האמריקאי הקובע הרחקה מהשתתפות במכרז שלא תעלה על 3 שנים), על ידי חברה "נכדה" של שיכון ובינוי ואשר אין בה כדי להעיד על נורמת התנהגות הטבועה בחברה בהיתנהלותה בארץ. למשרד הביטחון ניסיון חיובי עם שיכון ובינוי במכרזים קודמים ואין לומר כי קיים קשר הדוק בין המעשים המיוחסים לשיכון ובינוי, בכל הנוגע לפעילותה באפריקה, לבין המכרז הנדון.

לאור כל האמור לעיל, ובהינתן קיומו של אינטרס ציבורי בהגברת ושמירת התחרות במכרזים תוך קבלת הצעות מטיבות ובאיוון מכלול השיקולים מנגד לרבות העובדה, כי גם בעניינן של העותרות קימות חקירות פליליות והרשעות בדין, לא ראיתי לנכון להתערב בקביעת ועדת המכרזים אשר לא ראתה לנכון לפסול הצעתה של שיכון ובינוי ו/או הקמפוס מטעמים של פגיעה בטוהר מידות. עצם העובדה שמדובר בסוגיה ערכית, אין פירושה כי על בית המשפט להמיר את שיקול דעתה של ועדת המכרזים בשיקול דעתו שלו. השאלה הטעונה בירור היא אם החלטת ועדת המכרזים מצויה בתוך מתחם הסבירות והתשובה לשאלה זו בנסיבות העניין היא חיובית.

איתנות פיננסית

61. כך גם ראיתי לנכון לדחות טענות העותרות בכל הנוגע לאי סבירות החלטת ועדת המכרזים בכל הנוגע לבחינת איתנותה הפיננסית של הקמפוס ובתוך כך את טענותיהן, כי ועדת המכרזים לא היתה רשאית לאשרר זכייתה של הקמפוס בקביעת תנאים.

כפי שהובא בפני, ועדת המכרזים בחנה לעומק את דבר איתנותה הפיננסית של שיכון ובינוי בהינתן קיומם של ההליכים הפליליים המתנהלים נגדה ובהינתן האפשרות כי תורשע בדין על המשמעות הפיננסית שיש להרשעה כזו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

62. כבר ביום 18.11.2020 פנתה ועדת המכרזים אל הקמפוס ואל שיכון ובינוי ליתן
התייחסותן לסוגיות פיננסיות שונות המתעוררות אגב הליכי החקירה והחשדות
המיוחסים לשיכון ובינוי ואגב החלטת השופט אבנון. ביום 22.11.2020 מסרה שיכון
ובינוי עמדתה תוך שהיא עומדת בהרחבה על הדברים, מספקת הסברים מקיפים כמו גם
מציגה מסמכים וחוות דעת מומחה מטעמה (חוות דעתו של פרופ' שריג, אשר נותרה
חסויה מפני זכות העיון) התומכת בעמדתה בדבר איתנותה הפיננסית.
בפני הוועדה הוצגו עמדת היועץ המשפטי במשרד הביטחון, תמונת מצב לגבי החשדות
הפליליים מפרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה), וכן סקירה של ממצאי הבדיקות
הפיננסיות שערכה יחידת ההתקשרויות תוך התייעצות עם חברת ייעוץ פיננסי חיצונית
BLK & Company. כמו כן, קיבלה לידיה חוו"ד של פרופ' שריג מטעם שיכון ובינוי אשר
פרס בפניה בחוות דעתו את מצבה הכלכלי של שיכון ובינוי ויכולתיה הפיננסיות להתמודד
כלכלית גם בהינתן האפשרות כי החשדות המיוחסים לה ישתכללו לכדי כתב אישום, בין
השאר גם בהינתן האפשרות כי הסכום שנתפס (סך של 250 מיליון ₪) אצל חברות
מקבוצת שיכון ובינוי) יחולט בסופו של יום.
ועדת המכרזים נתנה דעתה גם לדירוג הגבוה אשר ניתן לשיכון ובינוי על ידי חברות
אשראי ישראליות כמו גם על דיווח לבורסה מיום 30.11.20 לפיו הגיעה שיכון ובינוי
לסגירה פיננסית וחתמה על מערכת הסכמי מימון לפרויקט לרכישה ותפעול של תחנת
כוח מוסקת בגז ברמת חובב.
עוד יצויין, כי ועדת המכרזים עמדה על התכנית העסקית במסגרת הצעת קמפוס למכרז
שבמהותו הינו "פרויקט סגור" היינו מעבר להון העצמי אותו תשקיע שיכון ובינוי
בפרויקט הכנסות הפרויקט לאורך כל תקופת הזיכיון הן שיחזירו את עלויות המימון
והתפעול של הפרויקט, באופן המלמד על סיכון נמוך.
באיזון השיקולים, ובהינתן קיומו של חשש, גם אם קלוש, לפגיעה באיתנותה הפיננסית
של שיכון ובינוי, החליטה ועדת המכרזים לעדכן את גובה ערבות תקופת טרום ההקמה
רק במקרה בו טרם השלמת הסגירה הפיננסית וטרם העמדת רוב ההון העצמי על ידי
שיכון ובינוי תתקבל החלטה על הגשת כתב אישום בכפוף לשימוע, תנאי שהופעל בחלוף
הזמנים ובהינתן החלטת היועמ"ש.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

63. עולה מן האמור, כי איתנותה הפיננסית של הקמפוס נבחנה ביסודיות על ידי ועדת המכרזים ואין בנמצא כל בסיס לטענה, כי החלטת הוועדה בנדון נגועה בפגם או בחוסר סבירות, אשר תצדיק התערבות בית המשפט.

כלל הוא משכבר הימים, כי בית המשפט לא ימיר את שיקול דעתה של ועדת המכרזים והוא אינו יושב כ"וועדת מכרזים עליונה". לוועדת המכרזים, בהיותה רשות מנהלית, מוקנה שיקול הדעת בתוך מתחם הסבירות וכל אימת שהחלטותיה ניתנות בתוך מתחם זה, גם אם בית המשפט סבור כי ניתן להגיע לתוצאה אחרת, הרי שכל עוד ההחלטה מצויה במתחם הסבירות היא לא תבוטל.

הוספת תנאים

64. אשר לטענת העותרות כי ועדת המכרזים לא היתה רשאית להוסיף תנאים מתלים לזכייתה של הקמפוס במכרז, בדיעבד, אין לי אלא להפנות להוראת סעיף 13.2.4 להזמנה להציע הצעות כמצוטט לעיל, הקובע כי המזמין יהיה רשאי לפסול מציע או להתנות תנאים להמשך השתתפותו במכרז או לזכייתו במכרז, לרבות מבחינת חיזוק ביטחונות בין השאר בנסיבות בהן מתנהלת:

"13.2.4.6 חקירה, אישום או הרשעה של אחד מן הגורמים המשתתפים בהצעה או בעל השליטה בו, או נושא משרה במי מגופים אלו, בעבירה פלילית, או במקרה שבו מתנהלים נגד מי מהם הליכים פליליים או חקירות בקשר עם עבירה פלילית של מי מהם..."

על כן, טענות העותרות בנדון נדחות.

סיכום – סוגיית השלכות ההליך הפלילי בעניינה של שיכון ובינוי

65. לאור כל האמור לעיל, לא נותר לי אלא לדחות את כלל טענות העותרות אשר ביקשו לתקוף את החלטת ועדת המכרזים אשר אשרה השתתפותה וזכייתה של הקמפוס במכרז, על אף הליכי החקירה שהשתכללו לכתב חשדות כנגד שיכון ובינוי.

ועדת המכרזים עשתה מלאכתה נאמנה והפעילה שיקול דעת סביר ומידתי, לא לפני מיצוי הברור העובדתי, המשפטי והפיננסי, ולאחר שנשקלו כלל השיקולים הרלוונטיים ונערך האיזון המתאים, על דרך של קביעת תנאים לקיום הזכייה.

גם אם ניתן היה לקבל החלטה אחרת, עדיין אין לבטל את החלטת הוועדה, משזו מצויה במתחם הסבירות המוקנה לה כרשות מינהלית ומשהתקבלה לאחר הליך מנהלי תקין.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

אין בהחלטתה זו של ועדת המכרזים כדי לגרוע מסמכויותיה להשעיית ספקים על רקע
פלילי במשרד הביטחון, לכבול אותה או להשפיע על שיקול דעתה העצמאי בעתיד בהתאם
להתפתחויות ההליך הפלילי ותוצאותיו.

היבט מערך התקשוב

66. כמפורט לעיל, אחד המנגנונים שנקבעו במכרז היה הצגת קבלן התקשוב המיועד מטעם
כל אחת מהמשתתפות שצלחו את הליך המיון המוקדם ואושרו להשתתף במכרז העיקרי,
לאישור משרד הביטחון, כאשר המועד שנקבע להצגתו לאישור היה 8.11.2018.
במסגרת ההזמנה להציע הצעות נאמר, כי קבלן התקשוב המיועד יהיה בעל ניסיון רלבנטי
לפרויקט קריית המודיעין, כאשר לצורך כך נדרש להגיש "טופס מס' א' – מידע כללי" ו-
"טופס מס' ג' – ניסיון קבלן התקשוב", חתומים על ידי קבלן התקשוב המיועד. (ראו
סעיפים 3.1, 4.3.1, 2.1.3 להזמנה להציע הצעות).
ועוד צוין, כי אם החליט המזמין שלא לאשר את קבלן התקשוב שהוצג לו, יוזמן המציע
להציג קבלן תקשוב חלופי בתוך פרק זמן שיוקצב לו על ידי המזמין (ראו סעיף 4.3.4
להזמנה להציע הצעות).

67. כאמור, שיכון ובינוי הציגה, ביום 8.11.2018, את התעשייה האווירית (להלן: "תע"א")
קבלן התקשוב המועמד מטעמה באמצעות טפסים א' ו- ג'. בדיקת עמידת תע"א
בדרישות הניסיון שנקבעו במכרז נערכה על ידי צוות בדיקה מקצועי בתחום התקשוב
ולאחר בחינת הדברים ואף לאחר קבלת הבהרות ככל שנדרשו, קבע צוות הבדיקה כי
התע"א עומדת בדרישות הניסיון.
ביום 13.12.2018 התקיים דיון בוועדת המכרזים אשר במהלכו הוצגו ממצאי בדיקת
הצוות המייעץ ביחס לקבלני התקשוב המוצעים על ידי המשתתפות ובסופו החליטה ועדת
המכרזים לאשר את קבלני התקשוב וקבלני ההפעלה שהוצעו, בתוך כך גם את התע"א.
(ראו פרוטוקול מס' 19 של הוועדה).

68. העותרות טוענות, כי במסגרת טופס א' ו- ג' (להלן: "הטופס") שהוגש לוועדת המכרזים
על-ידי הקמפוס בעניין ניסיון קבלן התקשוב מטעמה, התע"א, נפלו מספר פגמים
מהותיים העולים כדי הטעייה, ושיש בהם כמו גם באי העמידה בתנאי הסף של המכרז
כדי לפסול את התע"א.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 20-09-36612 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 20-09-49490 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 20-09-51700 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

- 1 בנוסף, לשיטת העותרות, יש בעצם ההטעיה כדי לפסול את הצעת הקמפוס כולה, וכי אין
- 2 לאפשר לה להציג קבלן תקשוב חלופי, בהיות רכיב התקשוב מהותי ועומד בלב המכרז
- 3 כמו גם נוכח מצגי השווא שהציגה הקמפוס המערערת את אמינותה.
- 4
- 5 69. ביתר פירוט, ועל בסיס תצהירו של תא"ל (במיל') שמואל צוקר, לשעבר ראש מנהל
- 6 ההרכשה והייצור במשהב"ט (מנה"ר), וכן תצהיר מטעם מנהל הנדסה בחברת בינת, מר
- 7 אבי בראל נטען כי: ברוב הפרויקטים שנכללו בטופס מטעם הקמפוס, קבלן התקשוב של
- 8 אותם פרויקטים היה קבלן התקשוב של מבט לאופק, חברת בינת תקשורת מחשבים
- 9 בע"מ (להלן: "בינת"), ולא תע"א, אשר שימשה באותם פרויקטים כלקוח בלבד
- 10 (פרויקטים: מבנה 100; איחוד חדרי מחשב; מל"מ DC). כמו כן, נטען כי אין בהצגת
- 11 הזמנות רכש שונות, כדי לשלול את הטענה כי תע"א הייתה לקוח בלבד באותם
- 12 פרויקטים, או כדי להבטיח שמדובר בסוג פרויקטים המתאימים לאלו שבוקשו לשם
- 13 הוכחת ניסיון (נספח ל"ח לעתירת מבט לאופק); ביחס לפרויקטים אחרים, נטען, כי
- 14 אמנם התע"א שימשה כקבלן ראשי בפרויקט, אך כי חברת בינת הייתה קבלנית התקשוב
- 15 שלו (פרויקטים – "מ"י מסווג" ו- "שד"ב ברוש"); נטען, כי חלק מהפרויקטים נערכו
- 16 בתאריכים הסוטים ממסגרת המועדים שנקבעו, קרי החלו לפני שנת 2008 והסתיימו
- 17 לאחר יום 23.8.2016. כך: פרויקט "מ"י מסווג" לעניין תכנון והקמה החל כבר בשנת
- 18 2006 (תצהיר תא"ל צוקר). בנוסף, לעניין הפרויקט מבחינת תמיכה בתשתיות, נטען כי
- 19 בניגוד להצהרת התע"א בטופס, לפיה התמיכה נמשכה מינואר 2008 עד דצמבר 2012,
- 20 בפועל דומה כי התמיכה נעשתה מינואר 2012 עד אוגוסט 2016 (ראו מסמך מאת ראש
- 21 מנהל פרויקטים ובניין הכח ביחידת מפצח במשרד הביטחון, מר שמואל אפלבאום (להלן:
- 22 "מסמך אפלבאום"); תאריך הסיום של פרויקט "איחוד חדרי מחשב" הינו 10/2017, ולא
- 23 כפי שצוין בטופס, כי תאריך השלמת העבודות הוא 07/2016 (נספח 3 לנספח ז' של תשובת
- 24 המשיבה 1 לעתירה – מסמך יעקובוביץ). בהקשר זה, הוסיפו העותרות והצביעו על
- 25 הזמנות רכש שנעשו מטעם הקמפוס בשנת 2017 (נספחים 43-44, 47-48, לכתב תשובת
- 26 הקמפוס), בטענה כי אלה מלמדות על שלב התכנון וההקמה שנמשך זמן רב ודחה את
- 27 תאריך הסיום; נטען כי כל הזמנות הרכש יצאו אל הפועל לאחר מועד הסיום המוצהר,
- 28 ויש בכך כדי להעביר את נטל ההוכחה אל הקמפוס להוכיח כי עמדה בתנאים הנקובים
- 29 בהוראה זו, וכי די באותה הזמנה יחידה כדי להוות 10% מכל הפרויקט, וכי היה בה די
- 30 כדי להעניק שירותים המתבססים על כלל רבדי התשתיות באתר. נוסף לכך, נטען כי אחד
- 31 מנדבכי הפרויקט – הנדסת הרשת הפנימית – הוקם כולו לאחר המועד המותר, ועל כן

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

1 במועד הקובע לא היו 10% מהפרויקט של שירותים המתבססים על כלל רבדי התשתיות
2 באתר ודין הפרויקט כולו להיפסל; תאריך הסיום של פרויקט "מבנה 61" הינו 11/2017,
3 ולא כפי שצוין בטופס כי הסתיים ביום-04/2016 (מסמך אפלבאום). בנוסף, לעניין
4 הפרויקט מבחינת תמיכה בתשתיות, נטען כי בניגוד להצהרת התע"א בטופס, לפיה
5 התמיכה נמשכה מאפריל 2015 עד אפריל 2016, בפועל ממסמך אפלבאום עולה כי
6 התמיכה נעשתה מאפריל 2016 עד נובמבר 2017; ניתן מידע שגוי ביחס להיקפי
7 הפרויקטים, כאשר, בין היתר, "נופח" היקף המשתמשים באופן שכלל אלפים שהפרויקט
8 כלל לא נגע אליהם, ובפועל מספר המשתמשים האמיתי היה נמוך מ-1000 ובניגוד לנדרש
9 (פרויקטים: מבנה 100; איחוד חדרי מחשב; מל"מ DC; מ"י מסווג ו-שד"ב ברוש). זאת
10 בשים לב להגדרת "משתמש", אשר יכול שאינו יהא אדם אך ורק כשמדובר ברכיב
11 תשתית IT בעל הרשאה לשימוש בתשתית התקשורת ובמערך המחשוב של הארגון; וכי
12 טלפונים, פקסים, מצלמות וכיוצא בכך, אינם רכיבי תשתית IT לפי ההגדרה בסעיף 61
13 לנספח א' למסמכי המיון המוקדם (ראו גם פרשנות הקמפוס בנספח 56 לתשובתה).
14 בהתאם לכך, נטען כי לא כל רכיב המחובר לרשת מחשב בארגון, קרי בעל כתובת IP,
15 עונה לתנאי הגדרת משתמש ויכול להצטרף למניין המשתמשים; מספר נקודות הרשת
16 האקטיביות במספר פרויקטים היה נמוך בהרבה מ-2000 (מבנה 100; איחוד חדרי מחשב;
17 מל"מ DC), ועל כן בניגוד לנדרש; הוצגו פרויקטים פנימיים לשימוש עצמי, ולא עבור
18 לקוח חיצוני, מקום בו לא הותר לכלול פרויקטים אלה ובניגוד להנחיות (מבנה 100; חדר
19 מחשב DC); הוטעם כי פרויקט "שד"ב ברוש" הנו חלק מפרויקט "מ"י מסווג", ולא
20 מדובר בשני פרויקטים נפרדים כפי שהציגה תע"א בטופס. על כל פנים, נטען כי במסגרת
21 הטופס תע"א לא פירטה את הפיצול שיצרה בין הפרויקטים, באופן שהסתיר מהוועדה
22 את הסוגיה וגרם לכך שבעת בחינת הדברים הן הוועדה והן צוות הבדיקה המקצועי
23 מטעמה לא נדרשו לבחינת העניין; נטען כי תע"א לא עמדה בדרישות סעיף 3.2, שעה
24 שפרויקט "מערכות מיגון והפעלה במפעל מל"מ" נפסל בהיותו פרויקט עצמי, ולאור זה כי
25 "שד"ב ברוש" ו-"מ"י מסווג" למעשה מהווים כאמור פרויקט אחד כאשר לגבי "שד"ב
26 ברוש" מסמך אפלבאום נמנע מלציין כי התע"א הפעילה את הפרויקט, ועל כן עולה כי
27 תע"א לא עמדה בדרישות הניסיון לעניין ההפעלה; נטען, כי אין לפרש את סעיף 4.3
28 לנספח ה' לפנייה להשתתפות בהליך המוקדם, באופן המתיר לתע"א לצרף פרויקטים
29 נוספים גם אם הם אינם עומדים בתנאי הסף שנקבעו לכך, שכן הוראה זו מתירה לצרף
30 פרויקטים אם אינם עומדים במדויק בהיקפי הביצוע הנקובים בתנאי המכרז, אך לא
31 להטעות ולצרף פרויקטים עצמיים; להציג תאריכי פרויקטים שאינם נכונים; להוסיף

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

אלפי משתמשים; לנפח את תקופת הניסיון ללא בסיס; לייחס ניסיון בפרויקטים בהם
שימשה תע"א כלקוח בלבד; ולהציג פרויקטים שאינם מתאימים לניסיון המבוקש.

70. העותרות סבורות, כי על ועדת המכרזים מוטלת החובה לבדוק האם מדובר בטעויות
בתום לב במילוי הטופס או בהטעויות, כמו גם האם הקמפוס הייתה מודעת או אמורה
להיות מודעת למצג הכוזב הקיים בטופס, וכי לא יעלה על הדעת כי אחריותה של
הקמפוס לא תובא בחשבון. בהתאם נטען, כי ככל שיימצא כי התע"א לא עומדת בדרישות
הניסיון ואינה כשירה לשמש כקבלן התקשוב, הדבר צריך להוביל לפסילת הצעת הקמפוס
ואין להתיר לה להציג קבלן חלופי. לדידן, הצגת מצגים כוזבים בטופס הינה טעם נפרד
ועצמאי המחייב פסילת הצעה המוגשת במכרז, ואין לוועדה את הסמכות או האפשרות
למחול על מצג השווא באמצעות מתן היתר להחליף את תע"א בקבלן תקשוב אחר (ראו
ע"מ 1873/12 **אסוס חברה קבלנית לבניין בע"מ נ' אוניברסיטת בן גוריון בנגב** (פורסם
בנבו, 6.8.12); ע"מ 1012/12 **קופי טיים בע"מ נ' אחוה המכללה האקדמית לחינוך**
(פורסם בנבו, 22.8.12)).

בנוסף, נטען כי האפשרות הקיימת להציע קבלן תקשוב חלופי נתונה למציע רק בנסיבות
בהן פעל בתום לב ולפני ההחלטה של הוועדה על זהות הזוכה, שכן החלפה של קבלן
תקשוב לאחר הכרזה על זכייה עלולה להביא הן לשינוי בפתרונות המוצעים בהצעת קבלן
התקשוב של המציע, והן בהצעת המחיר של המציע, באופן המחייב ניקוד מחדש של כלל
ההצעות.

71. העותרות הוסיפו והדגישו, כי עמידת התע"א בדרישות הסף שנקבעו נעשה על יד צוות
הבדיקה המייעץ בצורה שטחית ורשלנית, מקום בו לדידן כל נורות האזהרה היו צריכות
להדלק עת נמצא כי במסמך הבדיקה הסוקר את הצעות קבלני התקשוב שהועבר לעיון
הוועדה, פורטה שורה של חריגות ביחס לתע"א, כאשר עורך המסמך ציין שתע"א אינה
עומדת בתנאי הסף. כמו כן, לאחר שנתקבל מענה לשאלות ההבהרה אשר הופנו לתע"א,
נטען כי לא נעשתה בדיקה יסודית של המידע שהתקבל ובתוך כך, תשובת נציג התע"א
לוועדה, מר בועז אבישר, שלדידן יש בו מידע שגוי הנגוע בהטעיה בכל הנוגע למועדי
הפרויקטים, תכולתם, היקפם ומהותם, וכי מדובר בשגיאות שהוועדה הייתה יכולה
גלוותן בנקל, אילו היה מתקיים דיון כהלכתו בוועדת המכרזים, דבר שלא נעשה.

נטען, כי ועדת המכרזים בחרה להתעלם מנורות האזהרה, ובחרה לקבל את המלצת צוות
הבדיקה מבלי לערוך בחינה מהותית ומעמיקה לדברים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

משכך, נטען כי החלטת הוועדה לאשר את התע"א, נשענת על בסיס תשתית עובדתית רעועה, בהיעדר בדיקה ממצה וראויה וללא שקילת המשמעות להצגת מצגים כוזבים ואינה עומדת ברף הנדרש לצורך קבלת החלטה מינהלית סבירה. נטען כי בהינתן הנטען בעתירות, אשר נתמכות בתצהירים של בעלי תפקיד אמינים, המעוררות ספק בנתונים שמסרה התע"א, מן הראוי היה כי ועדת המכרזים תחזור ותקיים דיונים חוזרים בהיבט התקשובי. בהתאם נטען, כי ועדת המכרזים שימשה חותמת גומי להמלצת צוות הבדיקה, מבלי לבחון את תהליך הבדיקה שנעשה על ידי צוות הבדיקה, ומבלי לקיים דיון בנקודות שחיבו הבהרות, מבלי שקיים כל תיעוד המשקף קיומו של דיון ענייני, ובכך יש לראותה כמי שפרקה מסמכויותיה, בניגוד לדין (ראו ע"מ 6117/15 ג.י.א. יזמה בע"מ נ' רשות מקרקעי ישראל (פורסם בנבו, 23.6.16)).

טענות ועדת המכרזים

72. מנגד, נטען כי ועדת המכרזים אינה גוף חוקר והיא אינה נדרשת לאסוף ראיות באופן עצמאי. הוועדה רשאית להסתמך, אפוא על התשתית העובדתית הנפרשת בפניה ובמקרים המתאימים היא מוסמכת לקבל הבהרות היכן שהיא סבורה שיש בהן צורך.

73. נטען כי בדיקת עמידתה של התע"א בדרישות הניסיון שנקבעו לגבי קבלת התקשוב, במועד אישור קבלת התקשוב בשנת 2018, נערכה על ידי צוות בדיקה מקצועי בתחום התקשוב ואף כללה הבהרות מצד גורמים רלבנטיים כמו מר אבישר ומר אפלבוט. לטענתה, אין לומר כי הוועדה התפרקה משיקול דעת, עת אימצה את המלצות צוות הבדיקה המקצועי והחליטה ביום 13.12.18 לאשר את התע"א.

ועדת המכרזים ציינה, כי בחנה בעזרת גורמיה המקצועיים את טענות העותרות בהיבט התקשובי כמו גם את התצהירים והמסמכים שצורפו בעניינן, ונמצא כי אין בהן כדי לשנות את החלטתה לאשר את התע"א כקבלת התקשוב מטעם הקמפוס במכרז משנמצא, כי עומד הוא בדרישות הסף הקבועות. הוועדה דחתה את טענות העותרות אשר ביקרו התנהלותה כי נמנעה מלחזור ולדון בהשגות העותרות בכל הנוגע לתחום התקשוב, כפי שעשתה בסוגיית ההליכים הפליליים. ועדת המכרזים והקמפוס השיבו אחת לאחר לטענות שהעלו העותרות בניסיון להצדיק החלטת ועדת המכרזים בדבר עמידת קבלת התקשוב מטעם הקמפוס בתנאי המכרז.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ע"מ 20-09-36612 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח' עת"מ 20-09-49490 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח' עת"מ 20-09-51700 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

74. נוכח האמור, המשיבות סבורות כי לא נפל פגם בהחלטת הוועדה לאשר את התע"א קבלן התקשוב. למעלה מן הצורך, הוועדה מבקשת להיסמך על סעיף 9.2 להזמנה למיון המוקדם אשר במסגרתו נקבע כי ממילא לוועדת המכרזים שיקול דעת רחב בכל הנוגע לבחינת עמידה בדרישות המופיעות במסמכי המיון המוקדם; וכן על סעיף 4.3.4 להזמנה להציע הצעות לפיו, דרישות הניסיון בהן נדרש לעמוד קבלן התקשוב אינן תנאי סף, וממילא היה רשאי המציע להציג קבלן תקשוב חלופי אם היה נמצא שקבלן התקשוב הראשון שהוצג לא עומד בדרישות.

75. דיון והכרעה – קבלן התקשוב

סעיפים 2-4 לנספח ה' למסמכי המיון המוקדם נקבעו דרישות הניסיון כדלקמן:

"קבלן התקשוב יהיה בעל ניסיון רלוונטי לפרויקט זה כאשר לצורך הדגמתו יוצג ניסיונו כקבלן ראשי בפרויקטים להלן:

2.1 שלושה פרויקטים, שהחלו לאחר שנת 2008 והושלמו עד למועד פרסום פנייה זו, (23.8.16 – הבהרה שלי ר.ב.) של תכנון והקמה של תשתית אקטיבית ופאסיבית לרשתות IP, בכל פרויקט כאמור נדרש שהתשתית נועדה לשמש עבור לפחות 1,000 משתמשים בארגון, המחוברים לפחות ל-2,000 נקודות רשת אקטיביות.

2.2 שלושה פרויקטים של תמיכה בתשתיות תקשורת אקטיבית ופאסיבית לרשתות IP, שמשכם המצטבר היו לפחות חמש שנים במהלך התקופה מתחיל שנת 2008 ועד למועד פרסום פנייה זו. באחד לפחות מהפרויקטים כאמור נדרש שהתשתית תשמש עבור לפחות 1,000 משתמשים בארגון, בפרויקטים האחרים כאמור – עבור לפחות 300 משתמשים בארגון. כמו כן, נדרש כי משכו המצטבר של לפחות אחד מבין הפרויקטים כאמור, יהיה לפחות שנתיים רצופות במהלך התקופה מתחיל שנת 2008 ועד למועד פרסום פנייה זו.

[...]

קבלן התקשוב או גורם אחר שיתחייב להעמיד לטובת הפרויקט את הידע והניסיון הרלבנטיים לתפעול מערכי התקשוב בפרויקט, כפי שיפורט במסמכי המכרז, יהיה בעל ניסיון רלבנטי לפרויקט זה, כאשר לצורך הדגמתו יוצג ניסיונו כדלקמן:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח' עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח' עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

3.1 פרויקטים של הקמה של מערכי תקשוב, הכוללים לפחות שני תחומים מבין התחומים המפורטים בסעיף 3.3, במהלך התקופה מתחילת שנת 2008 ועד למועד פרסום פנייה זו.

3.2 פרויקטים של הפעלה של מערכי תקשוב, הכוללים לפחות שני תחומים מבין התחומים המפורטים בסעיף 3.3, ובלבד שמשך תקופת ההפעלה בכל פרויקט הינו לפחות שנה אחת, ושמשכן המצטבר של תקופות ההפעלה בפרויקטים אלה הינו לפחות שלוש שנים, וזאת במהלך התקופה מתחילת שנת 2008 ועד למועד פרסום פנייה זו.

[...]

4.2 אין מניעה להציג מספר חלופות ל"קבלן התקשוב" ולבעל הניסיון, לצורך הדגמת הניסיון כנדרש לעיל.

4.3 המתמודדים מוזמנים להציג פרויקטים רבים ככל הניתן לצורך הדגמת הניסיון הרלבנטי במסגרת סעיפים 2.1, 2.3 ו-3.1 לעיל, גם מעבר למספר הפרויקטים וההיקפים הנקובים שם, וגם אם אינם עומדים במדויק בהיקפי הביצוע הנקובים שם.

4.4 לצורך סעיפים 2.1, 2.3 ו-3.1 לעיל ניתן להציג גם פרויקטים שבוצעו לצורך שימוש עצמי (ולא עבור לקוח חיצוני).

76. אקצר בעניין זה ואומר, כי לאחר שחזרתי ובחנתי לעומק את טענות הצדדים אל מול המסמכים הנדרשים לצורך העניין מצאתי לנכון להחזיר עניין זה לבחינה מחודשת שתעשה על ידי ועדת המכרזים.

סבירות החלטת ועדת המכרזים תבחן, בין השאר, על בסיס התהליך אותו קיימה בעת שקיבלה החלטתה, כאשר דיני המכרזים מחייבים קיומו של הליך המבוצע בשקיפות מלאה. בענייננו אין בנמצא כל עדות לתהליך בחינה מעמיק שנעשה על ידי ועדת המכרזים בטרם קיבלה החלטתה בנדון. תהליך מעמיק המבוצע בשקיפות מלאה, הכוונה לתהליך בו מציג הצוות הבדק בפני ועדת המכרזים את דרישות הסף, את הספקות אשר התעוררו במהלך ריכוז הנתונים (ראו- מסמך מיום 21.11.2018 של הצוות הבדק בכל הנוגע לעמידה של קבלני התקשוב בתנאי הסף המלמד כי נדרשו הבהרות מהתע"א כמו גם מקבלני התקשוב שמטעם המציעות האחרות), את ההבהרות שנדרשו המשתתפות להציג והמענה שהתקבל מכל משתתפת (ראו תכתובת הבהרה מיום 10.12.18 - 11.12.18), ובהתאם ובהינתן התשתית הראייתית תהליך של בחינת ההמלצה המוצגת על ידי הצוות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

הבודק. פרוטוקול ועדת המכרזים, צריך לשקף, אפוא, דיון ענייני שהתקיים בכל
הנושאים הללו שרק בסופו מתקבלת החלטה עצמאית של ועדת המכרזים.
אלא שבענייננו, פרוטוקול ועדת המכרזים מיום 13.12.2018 **שותק** ואין בו דבר כדי להעיד
על דיון ענייני שהתקיים לשם בחינת עמידת קבלני התקשוב בדרישות הסף. אין כל עדות
לקיומו של דו"ח מסכם מטעם הצוות הבודק, שהוצג בפני חברי הוועדה, למעט מצגת
תמציתית המלמדת על המועמדים ועל המלצה הסופית והיא לאשר את שלושת קבלני
התקשוב. אין בה כל עדות לתהליך הבדיקה והבירור שנעשה על ידי הצוות הבודק. כך, גם
אין בנמצא כל עדות לכך שמי מחברי הצוות הבודק הציג בפני ועדת המכרזים את מלאכת
הצוות הבודק, הספקות שהתעוררו, ההבהרות שהתבקשו והמענה לכך, שמא מחייב
הדבר בחינה מקרוב של חברי ועדת המכרזים, שאלות ובירורים נוספים.
כל שנמצא בפרוטוקול הוא שהצוות המקצועי בחן ההצעות וגיבש המלצותיו. ובהמשך,
מצויה החלטה לקונית לפיה מאמצת ועדת המכרזים את המלצות הצוות המקצועי
ומאשרת עמידת כל קבלני התקשוב בדרישות הסף. תהליך שכזה, נטול דיון מתועד
בפרוטוקול, עלול לעורר חשד לקבלת החלטה במחשכים.
במסגרת תשובתה לעתירה וכן בדיונים בפני, ביקשה ב"כ ועדת המכרזים להצדיק החלטת
ועדת המכרזים לגופו של עניין. היינו, לשכנע כי התע"א אכן עומדת בדרישות הסף ומפיה
נשמע מענה לכל טענה והשגה שהועלתה על ידי העותרות. ואולם, אין בהליך המשפטי כדי
לרפא תהליך שהיה נכון לעשותו בדיוני ועדת המכרזים ואין זה מתפקידו של בית המשפט
לעשות מלאכתה של ועדת המכרזים ולבחון בפן העובדתי אם עמדה התע"א בדרישות
הסף. מלאכה זו נתונה לוועדת המכרזים, לה הכלים להוסיף ולברר עניינים שבעובדה,
ככל שהנסיבות מחייבות. אלא, שוועדת המכרזים בענייננו לא נדרשה לכך.
משלא קיימה ועדת המכרזים הליך תקין המעיד על שקיפות תהליך קבלת החלטתה
בנדון, אין לי אלא להורות על החזרת הדיון לוועדת המכרזים על מנת שתחזור ותבחן
עמידת התע"א בדרישות הסף. מן הראוי, כי ועדת המכרזים תיתן דעתה לכלל הטענות
שהעלו העותרות בעניין זה. על ועדת המכרזים להבטיח קיומו של פרוטוקול המתעד הדיון
לאשורו.

ניקוד הצעת מבט לאופק:

77. במסגרת המכרז נקבע אופן בדיקת ההצעות שהוגשו, כמו גם אופן חישוב הניקוד שיוענק
למענה ההנדסי, התפעולי, התקשובי, הפיננסי, ולהצעת המחיר של כל הצעה שהוגשה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

במכרז ניתן משקל מכובד לציוני רכיב האיכות, של סה"כ 40%, ובתוך כך 20% למענה
ההנדסי, 7.5% למענה התפעולי, 7.5% למענה התקשובי ו-5% למענה הפיננסי.
הניקוד האיכותי של ההצעות נעשה על פי תבחינים בארבעה תחומים – הנדסי, תפעולי,
תקשובי ופיננסי. התבחינים פורטו במסמכי המכרז, כאשר כל תחום ניקוד איכות כלל
תבחינים ותבחיני משנה. כלל התבחינים ותבחיני המשנה התייחסו לבחינה רחבה של
ההצעות והערך שהן נותנות בכל אחת מהקטגוריות.
סיומו של הליך ניקוד ההצעות בכל אחד מרכיבי האיכות היה באישור הניקוד על ידי
ועדת המכרזים.

הוועדה התכנסה ביום 5.7.20 ו-9.7.20 לשם בחינת ניקוד ההצעות בפן האיכותי. במסגרת
זו, הוצגו לוועדה מצגות מפורטות המציגות את איכות שלוש ההצעות בכל אחד מן
התחומים, במסגרתן פורטו עיקרי היתרונות והחסרונות של כל הצעה וכן התרשמות
כללית של הצוות המקצועי בכל אחד מהתחומים. כמו כן, הוצגו לוועדה פרוטוקולי
הניקוד. רק לאחר סקירה זו אישרה הוועדה את ניקוד ההצעות בפן האיכותי.

78. מבט לאופק העלתה בעתירתה טענות שונות לגבי ניקוד ההצעות בפן האיכותי, הן לגבי
הליך הניקוד בכללותו, הן לגבי ניקוד הצעתה שלה שקיבלה את הניקוד האיכותי הנמוך
ביותר, והן לגבי ניקוד הצעת הקמפוס שקיבלה את הניקוד האיכותי הגבוה ביותר.
טענתה הראשונה של מבט לאופק מתמקדת בכך שהצעת הקמפוס קיבלה ניקוד איכותי
גבוה למרות שלא עמדה בהוראות המכרז. מבט לאופק מצביעה על כך שביום 28.1.20,
לאחר הגשת ההצעות במכרז, הועברו לקמפוס שאלות הבהרה מטעם צוות הבדיקה
המקצועי של ועדת המכרזים, המעידות כי הצעת הקמפוס אינה עומדת בתנאי המכרז.
וכן, כי תשובותיה של הקמפוס לשאלות הבהרה מיום 6.2.2020, לא רפאו את ליקויי
ההצעה, וגם לפי הדין אינן יכולות לרפא הצעה לאחר הגשתה. אף על פי כן, נטען כי עיון
בפרוטוקולי הניקוד מלמד, כי ניתן לקמפוס ניקוד גבוה תוך התעלמות ובאופן מנוגד לכך
שהצעתה איננה עומדת בתנאי המכרז בהיבטים רבים.

כך למשל, הוטעם כי בשאלת הבהרה מס' 2, הצוות המקצועי לוועדה ציין את הליקויים
בקשר לאי עמידת הצעת הקמפוס בתנאי המכרז בנוגע לתכנון מבני המודיעין המהווים
שליש משטח הפרויקט. וכן, כי במענה לשאלה זו השיבה הקמפוס, כי יינתן לכך מענה
במסגרת התכנון המפורט של המבנים, ובכך בעצם הודתה באי עמידה בדרישות המכרז
בשלב זה. דוגמאות נוספות להערות שהעלה הצוות המקצועי של הוועדה היו ביחס לפרק
ההנדסי של המכרז, לתכנון מבני ההסעדה, למבני ההדרכה, לגובה קירות תמך, לאיכות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 20-09-36612 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 20-09-49490 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 20-09-51700 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

- 1 העיצוב, להצללה החיצונית של מרבית פתחי המבנים, ועוד. זאת, כאשר תשובתה של
- 2 הקמפוס העוברת כחוט השני ביחס לשאלות ההבהרה היא, כי תיתן מענה לכל אי
- 3 העמידה בדרישות המכרז במסגרת תכנון מפורט. לשיטת מבט לאופק, תשובה זו של
- 4 הקמפוס מהווה הודאה כי אין היא עומדת בדרישות המכרז וכי יש להודאה זו משמעות
- 5 קרדינאלית, מאחר והתכנון המפורט שתציג בהמשך עשוי לשנות את הפרויקט לבלי היכר
- 6 יחד עם עלותו הכספית.
- 7
- 8 79. לצד האמור, מבט לאופק הצביעה גם על ליקוי בתכנון ההנדסי של הקמפוס משהוגש ללא
- 9 קווי גובה ומפלסים. לטענתה, הטופוגרפיה הקיימת בשטח קריית המודיעין מחייבת
- 10 בנייה במספר מפלסים והתכנון של הקמפוס אינו כולל פתרונות נדרשים לשם התאמת
- 11 הבניין לשטח בו הוא נמצא, דבר הדורש הקמת קירות תמך, מדרגות, פתרונות ניקוז
- 12 וגישה הכרחיים, שעלותם אדירה. ליקוי זה, לפי הנטען, עלול להביא לכך שיהא צורך
- 13 לשאת בעלויות הקמה נוספות, ומדגים תכנון רשלני וחסר כל היתכנות מעשית מצד
- 14 הקמפוס, אשר צריך היה להתבטא בניקוד שניתן לה על-ידי הוועדה. כמו כן, נטען כי
- 15 בהינתן שפתרון הקמפוס בעניין הוא יישור הקרקע, מדובר בעלויות אדירות שחייבות
- 16 להילקח בחשבון בתמחור הצעתה ולהשפיע על הניקוד בהתאם.
- 17
- 18 80. בד בבד, טוענת מבט לאופק, כי הצעתה שלה עמדה בתנאי המכרז ומלכתחילה הציגה
- 19 תכנון מפורט, וחרף כך קיבלה ניקוד נמוך.
- 20 כך למשל, נטען כי בתבחין מס' 13 בחלק התפעולי, ניתן ציון 1 בנימוק כי **"הוצגה תכנית**
- 21 **סטנדרטית וללא תוספות"**; ולתבחין מס' 10 בחלק התפעולי, ניתן ציון 2 תוך שצוין כי
- 22 **"התכנית נצמדת לדרישות המכרז, ללא תוספות"**.
- 23 בהתאם לכך, סבורה מבט לאופק, כי שיטת ניקוד חריגה זו אפשרה לוועדת המכרזים
- 24 להשתחרר מתנאי המכרז, שכן משמעותה היא שהניקוד האיכותי ברמה העיצובית
- 25 והפונקציונאלית במקרים רבים ניתן שלא בהתאם לקריטריונים שהוגדרו מראש במכרז
- 26 בחלק העוסק בניקוד ההצעות, אלא לפי ראיות עיני הצוותים השונים המנקדים, ורק
- 27 בדיעבד, לפי פרמטר אמורפי של "ערך מוסף" שאף לא נזכר בתוך מסמכי המכרז
- 28 בתבחינים השונים, זאת למעט לרכיב החדשנות אשר מוגבל מבחינת ערכו בניקוד הכולל
- 29 של כל חלק וחלק.
- 30 כך, מצביעה מבט לאופק על כתב התשובה לעתירתה מטעם ועדת המכרזים, וטוענת כי
- 31 צוין בו שההצעות נוקדו לפי "הערך המוסף" שהן כללו, על אף שפרמטר זה אינו נזכר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

- 1 במסמכי המכרז. לפיכך נטען, כי דרישות בדבר ערך מוסף ההולם לציפיות עורך המכרז
- 2 היו אמורות להופיע במסמכי המכרז עצמם, במסגרת התבחינים לניקוד, ולא להופיע
- 3 בתוך נימוקי הניקוד ולאחר שההצעות כבר הוגשו.
- 4
- 5 81. זאת ועוד, טוענת מבט לאופק, כי הצעתה במכרז דגן התבססה על הצעות דומות שהגישה
- 6 לוועדת המכרזים במכרזים אחרים קודמים, בהם זכתה לניקוד גבוה באופן דרמטי ביחס
- 7 לניקוד שניתן לה במסגרת מכרז זה. הואיל ולדידה המדובר בהצעות דומות, טוענת מבט
- 8 לאופק, כי לא ניתן להסביר את הפערים בין הציונים אותם קיבלה במכרזים קודמים
- 9 מהוועדה למול אלה שקיבלה הקמפוס, לבין הציונים אותם קיבלה במכרז דגא מהוועדה
- 10 למול אלה שקיבלה הקמפוס. פערים אלה מעידים לשיטתה על חוסר סבירות קיצוני
- 11 בניקוד הצעתה במכרז דגא, וכי נפלה שגגה אצל ועדת המכרזים למול מסמכי המכרז.
- 12
- 13 82. נוסף על כך, טוענת מבט לאופק, כי מקריאת פרוטוקול ועדת המכרזים עולה חשש כבד,
- 14 כי חלקים נרחבים בחלק התפעולי שבהצעתה לא נקראו על-ידי הוועדה וצוותי הבדיקה
- 15 המקצועיים מטעמה, או כי נערכה סטייה מתבחיני המכרז לטובת התרשמות כללית בדבר
- 16 "ערך מוסף".
- 17 כך, צוין כי במספר היבטים ניתן למבט לאופק ציון 0, למרות שהגישה מענה מפורט וסדור
- 18 באותם היבטים שבחלק התפעולי. בין היתר, ניתן ניקוד 0 בגין חדשנות, למרות שמבט
- 19 לאופק הגישה פרק חדשנות שכלל מסמכים רבים; וכן ניתן ניקוד 0 בגין הסימולציות,
- 20 וההפעלה במצבי כוונות ותגבור, כאילו לא הוגש דבר מצדה.
- 21 כמו כן, טוענת מבט לאופק כנגד הניקוד החסר שניתן לה בגין רכיב ההסעדה, כשלדידה
- 22 יש לדחות עמדת ועדת המכרזים ולפיה נדרש מענה הסעדה ברצף ולא בסבבים בעוד
- 23 שלדידה על פי דרישות המכרז נדרשה הפעלת ההסעדה באמצעות סבבים של הסועדים.
- 24
- 25 מבט לאופק מוסיפה ומצביעה על הפערים בין ההפרשים הנמוכים שהיו בחלקים
- 26 התקשוביים והפיננסיים של המכרז ביחס להצעות השונות, ובין ההפרשים העצומים
- 27 בניקוד בחלק ההנדסי ובחלק התפעולי ביחס להצעות השונות, באופן שלטענתה ממחיש
- 28 את הפגמים בנוגע לניקוד שנעשה בחלקים אלה, כי המנקדים בחלק ההנדסי והתפעולי
- 29 סטו מתבחיני הניקוד הקבועים במסמכי המכרז, וניקדו לפי "ערך מוסף" שאינו נזכר
- 30 במסמכים עצמם.
- 31

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

83. כן הוסיפה מבט לאופק לטעון לגבי המנקדים, כי בשונה מ-60 בעלי תפקידים מומחים שהיו מעורבים בהליך הבדיקה, למעשה הבודדים שניקדו את ההצעות היו עובדי צה"ל ומשרד הביטחון, רובם חסרי השכלה מקצועית נדרשת, ולא בכדי במקום מתן ניקוד ענייני לפי תבחיני המכרז שנקבעו מראש, הפך שלב הניקוד לחיפוש שטחי אחר "ערך מוסף".

6

מלבד לאמור, נטען כי שליש מהבניינים שנדרש המציע להקים במסגר הפרויקט כלל לא נוקדו על-ידי הוועדה. לגבי מבנים אלו, הוטעם כי בעוד שהקמפוס הציגה הדמיות כלליות ללא תכנון מפורט של המבנים, מבט לאופק הגישה תכנון מתקדם של המבנים ואף נשאלה על כך שאלות על ידי הצוות המקצועי של הוועדה אשר דרש שינויים והתאמות להם ניתן מענה. מכאן, טוענת מבט לאופק, כי מדובר בהתנהלות שיצרה העדפה ברורה לטובת הקמפוס המעלה תמיהות כבדות משקל, מדוע היא התבקשה להעביר תכנון מפורט בעוד שהקמפוס לא נדרשה לעשות כן הגם שהצעתה לא הכילה תכנון מפורט, כל זאת כאשר הוועדה החליטה להימנע ממתן ניקוד לחלק משמעותי זה במכרז.

14

לאור כל האמור, טוענת מבט לאופק, כי על בית המשפט להתערב בניקוד כאשר מהחלטת ועדת המכרזים עולה טעות קיצונית, העולה מהמסמכים עצמם (ע"מ 4607/16 **Alstom Transport SA** נ' **נת"ע נתיבי תחבורה עירוניים בע"מ**, פסקה 80 (פורסם בנבו, 18.4.17) (להלן: "**עניין נת"ע**)), ובהתאם, כי אין מנוס מהחזרת המכרז לניקוד מחדש על-ידי ועדת המכרזים.

19

84. מנגד, בתשובה לטענות מבט לאופק אודות הניקוד הגבוה שקיבלה הקמפוס, טענה ועדת המכרזים, כי מבט לאופק מערבת בין שני הליכים שונים ונפרדים – הליך בדיקת העמידה בדרישות המכרז במסגרתו נשלחו מכתבי הבהרה לכלל המציעים, לבין הליך הניקוד האיכותי.

24

לשיטתה, היה ברור כי במכרז דנן ייתכן כי בשלב ההצעות, לא יעמדו ההצעות במלוא הדרישות. בהתאמה, הוראות המכרז קבעו במפורש כי "**תהליך בחינתן של ההצעות מתבצע אך ורק לצורך הערכתן וניקודן של ההצעות, וכי אין בתהליך זה כדי לגרוע מהוראות מסמכי המכרז או משום אישור להתאמתה המלאה של ההצעה למסמכי המכרז**" (סעיף 13.1.14 להזמנה להציע הצעות).

29

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

1 כמו כן, נטען כי מלשון התבחינים שפורטו בתנאי המכרז על פיהם נקבע הניקוד האיכותי
2 של ההצעות, עולה כי הם לא באו לבדוק עמידה בדרישות המכרז, אלא את איכות
3 ההצעות והערך המוסף שהן מביאות.

4 נטען, כי ביום 28.1.20, לאחר הגשת ההצעות, נשלח לכל אחת מהמציעות "מכתב הבהרות
5 ביחס להגשת המציע במכרז" (להלן: "מכתב הבהרות"), הכולל את הנקודות המרכזיות
6 בהן לא עמדה כל הצעה בדרישות המכרז, וזאת על מנת להאיר את עיני כל אחת
7 מהמציעות היכן תצטרך לערוך שינויים או התאמות כדי לעמוד בדרישות המכרז אם
8 תזכה בו, כתנאי לחתימה על הסכם עם משרד הביטחון.

9 לפי הנטען, דרך פעולה זו נקבעה בנוהל עוד בטרם המועד האחרון להגשת ההצעות, והיא
10 חלק מהשלב של בדיקת ההצעות ולא השלב של ניקוד ההצעות. מכתב ההבהרות אינו
11 המדד לאיכות ההצעות כפי שמתבטא בניקוד האיכותי, אשר נעשה על פי תבחינים
12 הבוחנים את ההצעות באופן רחב הרבה יותר מאשר דרישות המכרז הפרטניות. כמו כן,
13 צוין כי שליחת מכתב הבהרות לאחר הגשת ההצעות ובמנותק מניקוד ובחירת הזוכה,
14 אינו דבר ייחודי למכרז זה.

15 משכך, הוטעם כי מבט לאופק מבלבלת בין הליך ניקוד ההצעות ובין הליך שנועד להבטיח
16 הוצאה לפועל של ההתקשרות בהתאם לדרישות המכרז. זאת כאשר כל ההצעות, לרבות
17 הצעות מבט לאופק ושפיר, לא עמדו במלוא דרישות המכרז וקיבלו מכתבי הבהרות
18 שפירטו על כך, ואין לדבר כל קשר לניקוד שנעשה בהסתכלות על איכותה הכללית של
19 ההצעה, ובפרט לאיכותה מעבר לדרישות המכרז.

20 כמו כן, צוין כי בעוד מבט לאופק מלינה על כך שתשובת הקמפוס למכתב ההבהרות
21 הייתה כי בעתיד במסגרת התכנון המפורט תעמוד בדרישות המכרז, הרי שגם מבט לאופק
22 נתנה תשובות דומות בהתייחסותה למכתב ההבהרות שקיבלה.

23 בהקשר זה, מוסיפה הקמפוס וטוענת כי השיבה לכל שאלות ההבהרה שהופנו אליה
24 בצורה מפורטת, וכי ברור שבשלב התכנון הראשוני לא ניתן לתת התייחסות תכנונית
25 נקודתית לכל הדברים, ולשם כך קיים שלב התכנון המפורט, שנעשה בהמשך על ידי
26 הזוכה במכרז.

27
28
29
30 85. הוועדה הוסיפה להתייחס לגוף טענת מבט לאופק לגבי ניקוד הקמפוס, וטענה כי בעניין
31 תת תבחין מספר 3 בניקוד המענה ההנדסי, אשר מהווה 15% מתוך ניקוד המענה ההנדסי,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

נכללים היבט עיצובי והיבט פונקציונאלי. בהקשר זה, צוין שהצעתה של הקמפוס בלטה לחיוב בהיבט העיצובי אך לא הצטיינה בהכרח בהיבט הפונקציונאלי, ולעומתה הצעתה של מבט לאופק לא בלטה לחיוב בשני ההיבטים, והדברים באו לידי ביטוי בהערות במכתב ההבהרות שנשלח למציעות.

לעניין הטענות בדבר התכנון של הקמפוס מבחינת קווי גובה, מפלסים ופתרונות ניקוז וגישה, הוטעם כי אין יסוד לטענות אלה ואין להן בסיס במסמכים בהם עיינה מבט לאופק (נספח כט' לתשובת ועדת המכרזים). למעלה מכך, נטען כי הפתרונות אותם הציעה מבט לאופק לעניין זה במסגרת הצעתה, ובניהם קירות תמך, מנוגדים לדרישות המכרז, בעוד שהקמפוס נצמדה להנחיות ופתרה את הפרשי הגבהים על-ידי יישור הקרקע. בנוסף, נטען כי טענות מבט לאופק אודות הבעייתיות מבחינת השינוי שיווצר בעלות הכספית של הצעת הקמפוס אינה מבוססת, כי התאמת הטופוגרפיה נלקחה בחשבון ותומחרה בהצעת הקמפוס, וכי הזוכה במכרז מחויבת להצעתה והתמחר שנתנה להצעה זו.

לצד האמור, נטען כי אין בסיס לטענת מבט לאופק לפיה הצעתה נוקדה בחסר. ועדת המכרזים טוענת כי הניקוד האיכותי נעשה על פי תבחינים ותתי תבחינים אשר נקבעו מראש ופורטו בהזמנה להציע הצעות. ניקוד ההצעות נעשה באופן מדוקדק בהתאם לאותם תבחינים, אשר פשוט לא נועדו לבחון עמידה בדרישות המכרז, אלא בחינה של איכות ההצעות מבחינת ערך מוסף שיש בהן. לכן, הוטעם כי יש בהצעתה של מבט לאופק משום חוסר הבנה, המתבטא בכך שבנקודות רבות בחרה להיצמד לדרישות המכרז ולא להציע ערך מוסף כלשהו.

עוד הובהר מטעם ועדת המכרזים, כי המונח "ערך מוסף" אינו מעלה או מוריד את אופן ביצוע הניקוד. לפי הנטען, הצוות המנקד לא סטה מהתבחינים אלא ניקד את ההצעות לפי התבחינים בדיוק. וכן, כי טענתה של מבט לאופק שהמונח "ערך מוסף" מקביל למונח "חדשנות" אשר היה אחד מהתבחינים של חלק מהמענים שגוי, והניקוד על חדשנות ניתן אך ורק במקומות המתאימים.

86. כמו כן, נטען כי מבט לאופק לוקה בהבנתה ביחס לשוני בין המכרז דגן למכרזים קודמים בהם השתתפה, וזאת על אף שעורך המכרז קיים מספר כנסים מקצועיים ושלושה מפגשים פרטניים עם כל אחד מהמתמודדים על מנת לוודא, כי הבינו את חשיבות איכות פרויקט קריית המודיעין. בהקשר זה טוענת הקמפוס, כי לב העניין מונח בזה שמבט

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

1 לאופק לא הפנימה שפרויקט קריית המודיעין שונה מאחרים, שכן הדרישות כאן
2 מתמקדות בתכנון ועיצוב חדשני המתאים למתחם היי-טק בשורה אחת עם השוק הפרטי.
3 וכן, כי עיון בפרוטוקולי הניקוד מלמד כמה הצעת מבט לאופק במכרז דינן הייתה מיושנת
4 לעומת הצעת הקמפוס.

5 יתרה מכך, נטען כי ניסיון מבט לאופק ללמוד ממכרזים קודמים על הניקוד במכרז דנא
6 נדון לכישלון שעה שהניקוד הוא יחסי, ולכן אם הקמפוס נתנה הצעה טובה יותר אזי
7 בהכרח הצעת מבט לאופק תקבל באופן יחסי ניקוד נמוך יותר. וכן, כי העובדה שהיה פער
8 ניכר יותר בין ההנדסי והתפעולי לעומת התקשובי והפיננסי קשורה אך ורק להבדל
9 באיכות ההצעות ברכיבים אלה, שכן ההבדל בין התחומים ברור, בעוד שהתחום ההנדסי
10 והתפעולי עוסקים בעיקרם בפונקציונאליות, עיצוב ובתפיסת ההפעלה של קריית
11 המודיעין על מאפייניה הייחודיים, הרי שהדבר פחות בא לידי ביטוי בתחום התקשוב
12 ובתחום הפיננסי.

13
14 87. זאת ועוד, נטען כי אין כל בסיס לטענות לפגמים בניקוד ההיבט התפעולי, וכי הצוות
15 המקצועי בדק את ההצעות באופן מקצועי וקפדני בהתאם לנוהל בדיקת ההצעות. בין
16 השאר, התקיימו שני סבבים מלאים של קריאת כל תכני ההצעות, שלב בדיקה כללית של
17 ההצעות ושלב ניקוד ההצעות.

18 בהקשר זה הובהר כי הצעתה של מבט לאופק קיבלה ניקוד 0 במקומות בהם היא לא
19 עמדה בדרישות המכרז. כך למשל, במסגרת תת תבחין סימולציות ממוחשבות, מבט
20 לאופק קיבלה 0 על אף שהציגה סימולציות בהצעתה, היות שהנחות העבודה שהיוו את
21 הבסיס לסימולציות, לא שיקפו את תהליכי העבודה הנכונים עבור קריית המודיעין, דבר
22 שהפך את הסימולציות ללא רלבנטיות. בנוסף, לעניין הטענה בדבר הפעלת ההסעדה
23 בסבבים, צוין כי לא הייתה במכרז דרישה להפעלה שכזו.

24
25 88. אשר לטענות בנוגע למנקדים, הוטעם כי צוות הניקוד ההנדסי כלל 2 יועצים חיצוניים
26 שהינם מהנדסים, ו-6 גורמי מקצוע פנימיים ביניהם מהנדס, אדריכלית ובעלי מקצוע
27 נוספים בעלי השכלה הנדסית וניסיון מגוון בעולם הבינוי והתשתיות; וכי צוות הניקוד
28 התפעולי כלל 3 יועצים חיצוניים ו-2 גורמי מקצוע פנימיים בעלי השכלה וניסיון רלבנטי.
29 כן הודגש, כי הניקוד בוצע על פי תבחינים מפורטים אותם בחנו צוותי הניקוד, וכי אין
30 ביסוס לטענה כי נעשתה סטייה כלשהי מהתבחינים במתן הניקוד.

31

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

אשר לטענה כי שליש מהמבנים לא נוקדו, נטען כי כל ההצעות נוקדו באותו אופן ואף
הצעה לא נפגעה או קיבלה יתרון עודף בשל כך שלא כל המבנים נוקדו, וכי הניקוד נעשה
באופן אחיד ושוויוני.
מכל מקום, הוטעם כי לאור מורכבות והיקף המכרז לא ניתן היה להתייחס לכל מבנה
ומבנה וממילא הבחינה האיכותית נעשתה בהסתכלות רחבה ולא בהסתכלות פרטנית על
מבנה או פריט יחיד. וכן, במקומות בהם הייתה התייחסות פרטנית למבנים, ההחלטה
אילו מבנים ייבחנו בניקוד האיכותי של כל תבחין התקבלה מראש, עוד בטרם המועד
האחרון להגשת ההצעות.
יתר על כן, נטען כי בניגוד לטענת מבט לאופק לפיה בעוד היא הציגה תכנון מפורט של
מבנים אלו והקמפוס הציגה הדמיות כלליות בלבד, הרי שדרישת עורך המכרז כמפורט
בהזמנה להציע הצעות הייתה קבלת תכניות של כלל המבנים ברמת דיוק של 1:200, וכי
התוכניות שהתקבלו מכלל המציעות עמדו בדרישה זו.
בעניין זה, הקמפוס טוענת כי בניגוד לטענת מבט לאופק, כל המבנים בהצעתה תוכננו
בסטנדרט גבוה, וכי במסגרת הצעתה הציגה תכנון מפורט ביחס לכל המבנים לגביהם היה
נדרש תכנון מפורט.

דיון והכרעה – ניקוד הצעת מבט לאופק

89. חזרתי והפכתי בטענות הצדדים ולא מצאתי כל פגם בהתנהלות ועדת המכרזים עת
נדרשה היא להליך ניקוד ההצעות. כך גם לא ראיתי כל פגם המחייב התערבות בית
המשפט באופן ניקוד ההצעות.
הליך הניקוד בוצע על ידי צוות מקצועי של אנשי מקצוע בעלי כישורים בתחום הבינוי
והתשתיות כשהם נתנו הדעת לכלל התבחינים אשר עמדו על הפרק לשם ניקוד ההצעות.
כך נמצא כי מבט לאופק נצמדה לדרישות שבלשון המכרז ואילו בהצעתה של הקמפוס
נמצא ערך מוסף איכותי אשר זכה להתייחסות בניקוד שניתן. אשר לדרישת החדשנות
היתה זו דרישה נפרדת אשר נקבעו לגביה תבחינים ואין המדובר בדרישה המקבילה
ל"ערך מוסף" תכנוני איכותי.
יתכן ומבט לאופק כשלה מלהבין את המיוחדות של מכרז על דרישותיו ביחס למכרזים
קודמים שפורסמו בכל הנוגע להערכת בסיסי צה"ל לנגב, ובפרט ביחס למכרז להקמת
קרית הדרכה בנגב, מכרז בו זכתה. מבט לאופק נסמכה בהצעתה במכרז זה על הצעתה
במכרז קודם, כגון בסוגיית ההסעדה, ובכך כשלה מלעמוד על דרישות פרטניות של מכרז
זה ובהתאם הניקוד שקיבלה, גם אם במכרז הקודם סעיף זה קיבל ניקוד גבוהה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

1 הלכה היא משכבר הימים, כי היקף ההתערבות של בית המשפט בשיקול דעתה של
2 הוועדה בתחום הניקוד האיכותי המבוסס על מקצועיות וניסיון של ועדת המכרזים,
3 המצוי בגרעין הקשה של שיקול דעתה, הוא מצומצם ביותר. קל וחומר, משמדובר במכרז,
4 בעל היקף רחב ועם התקשרות מורכבת הדורשת מומחיות מיוחדת (ראו עניין נת"ע),
5 בהיבטים השונים מושא הליך הניקוד.

6 מבט לאופק לא הציגה כל עילה להתערבות, כמו מקרה חריג בו עולה טעות קיצונית
7 מהמסמכים עצמם, שכן בענייננו לא רק שהמסמכים לא מגלים שום טעות, אלא שהם
8 מלמדים, כי ניקוד ההצעות בוצע תוך שמירה והקפדה על הכללים שנקבעו לבדיקת
9 ההצעות וניקודן. לא זו אף זו, הפער בניקוד האיכותי בין הצעת מבט לאופק (15.7 מתוך
10 40) להצעת הקמפוס (39.99 מתוך 40) הוא כה גדול שממילא גם לו הייתה מתקבלת טענה
11 מטענותיה של מבט לאופק לא היה בכך כדי לשנות את התוצאה, וכי לעומת זאת הפער
12 בין השתיים מבחינת הצעות המחיר מינורי (60 מתוך 60 להצעת מבט לאופק, ו-57.1
13 מתוך 60 להצעת הקמפוס).
14 בהינתן האמור, לא מצאתי בסיס להתערב בהחלטת ועדת המכרזים בכל הנוגע לניקוד
15 שניתן להצעות המשתתפות.
16
17

היבט הישראלי:

18 90. מבט לאופק טוענת, כי הקמפוס הציגה מצגים מטעים בפני ועדת המכרזים בכל הנוגע
19 לשליטה בה, וזאת לפי מסמכים שהגיעו לידי מבט לאופק ביום 24.1.21 והכל בניגוד
20 להוראת סעיף 4.6 להזמנה להציע הצעות הקובעת כי:

"מבלי לגרוע מחובות המציע על פי ההזמנה למיון המוקדם, ייכללו
21 בטפסים מס' 2-7 ו-10-12, לפי העניין, פרטים בדבר כל שינוי מהותי
22 שהתרחש מאז מועד הגשת ההצעות בהליך המיון המוקדם (או
23 במסגרת שלבי המכרז האחרים, לפי העניין), ולרבות בנושאים
24 המפורטים בטפסים האמורים, ביחס למי מהגורמים המשתתפים
25 בהצעה ("הצהרת עדכון")."

גם לאחר הגשת הצעה, יגיש המציע לאישור המזמין בקשה בצירוף
27 הצהרת עדכון בכל מקרה של שינוי מהותי כמפורט לעיל. מובהר
28 בזאת, כי כל שינוי או תוספת הכלולים בהצהרת העדכון, יהיו כפופים
29 לאישור המזמין בהתאם להוראות הזמנה זו ולשיקול דעתו הבלעדי
30 של המזמין. למען הסר ספק מובהר, כי המזמין רשאי לאשר שינויים
31

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

מהותיים או תוספת, בכל שלב משלבי המכרז, והכל בהתאם לשיקול

דעתו הבלעדי."

טוענת מבט לאופק, כי בטפסים שהעבירה הקמפוס לוועדה נאמר, כי השליטה בשיכון ובינוי עברה ביום 6.8.18 מחברת אריסון השקעות בע"מ לחברה שבבעלות איש העסקים נתי סיידוף, וכי קיימת אופציה למכירת מלוא מניות שיכון ובינוי המחזקות על-ידי בעלת השליטה החדשה, היינו חברתו של נתי סיידוף, לידי חברה אחרת, חברה זרה, תוך השארת אמצעי הניהול והשליטה בידיה וביד מר נתי סיידוף. ואולם, נטען כי בפועל, מעיון מדו"חותיה הפומביים של שיכון ובינוי עולה, כי מספר חודשים לפני שהגישה הקמפוס את הטופס בו עסקין לוועדה, ביום 23.9.19, קיבל מר נתי סיידוף ייפוי כוח מוגבל ל-10 שנים בלבד מאותה חברה זרה.

לפי הנטען, לעובדה זו משמעות רבה, בשים לב לכך שמשך חיי המכרז הינו 26 שנה, ומשכך זהות בעל השליטה בשיכון ובינוי עשויה להשתנות לאחר תקופה של 10 שנים.

נוכח האמור, טוענת מבט לאופק, כי מאחר שהקמפוס לא עדכנה את הוועדה באמור, כשלדידה מדובר בעניין מהותי, היא הפרה את הוראת סעיף 4.6 להזמנה להציע הצעות. וכן, כי ממילא הוועדה לא בחנה האם מתקיים תנאי "הישראליות" שבמכרז ולא אישרה את ההתפתחות בנוגע לשליטה בקמפוס.

91. מנגד טענו המשיבות, כי טענת מבט לאופק בנדון מבוססת על טפסים 2 ו-3 שהגישה הקמפוס במסגרת הצעתה למכרז, אשר הועמדו לעיונה של מבט לאופק עוד ביום 13.8.20, ומכאן שהטענות בהקשר זה נגועות בשיהוי כבד משהועלו לראשונה במסגרת העתירה המתוקנות ולא במועד הגשת העתירה המקורית.

לגופו של עניין, הוטעם כי אין דבר בטענות אלה, שכן השינוי הצפוי באחזקת המניות של שיכון ובינוי דווח על-ידי הקמפוס במסגרת טפסים 2 ו-3 בעת הגשת מסמכי הצעתה למכרז, ביום 19.12.19. וכן, כי עדכנה הקמפוס את ועדת המכרזים פעמיים נוספות בהקשר זה, בימים 3.3.20 ו-6.7.20. בנוסף, צוין כי עניין שינוי השליטה בשיכון ובינוי ועמידתה בתנאי "הישראליות" עלה זה מכבר ביוני 2018 במכרז קריית התקשוב ואושר על-ידי ועדת המכרזים שם לאחר שבחנה את הנושא וקיבלה את כל ההבהרות הנדרשות לעניין.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 20-09-36612 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 20-09-49490 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 20-09-51700 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

יתר על כן, נטען כי טענת מבט לאופק אינה אלא טענה ספקולטיבית בלבד בשלב זה משלא ניתן לדעת האם וכיצד תתחלף השליטה בוודאות, בין אם מדובר בקמפוס או במבט לאופק; והן משום שעניין השליטה של הזוכה במכרז נבדק בנקודות זמן שונות בהתאם להתקדמות הפרויקט ושינויים בשליטה, וכי תנאי "הישראליות" נבדק בנקודות הזמן הרלבנטיות למכרז ואין חולק כי כיום השליטה בשיכון ובינוי מצויה בידיים ישראליות.

כן הוסיפה הקמפוס להתייחס לתנאי הישראליות המעוגן בסעיף 3.5 למסמכי המיון המוקדם אשר קובע: "השליטה במתמודד תהיה בכל עת בידי 'גורם ישראלי', אשר יידרש גם להחזיק לפחות 33% מכל אחד מסוגי אמצעי השליטה במתמודד."

ס' 12 לנספח א' ("הגדרות ופרשנות") למסמכי המיום המוקדם מגדיר "גורם ישראלי" כך:

"גורם ישראלי" – כל אחד מאלה:

א. לגבי יחיד – מי שהינו אזרח ישראל ותושב ישראל; מי שזכאי, על פי חוק השבות, התש"י-1950 להיות אזרח ישראלי.

ב. לגבי תאגיד – חברה שהתאגדה כדין בישראל לפי הדין הישראלי, אשר הניהול השוטף שלה ומרכז עסקיה הם בישראל, שהשליטה בה ושרוב מכל אחד מאמצעי השליטה בה הוא בידי: (א) אזרחים ישראליים ותושבי ישראל; ואם אינם תושבי ישראל – ובלבד שמרכז עסקיו של התאגיד הינו בישראל, או (ב) בידי תאגידים רשומים בישראל שמתקיימים בהם התנאים דלעיל. מובהר, כי נדרש שבתאגיד העונה להגדרת "גורם ישראלי" יהיו בעלי השליטה (בסוף "שרשרת ההחזקות") יחידים, שהינם אזרחי ישראל ותושביה, או שהינם אזרחי ישראל, ובלבד שמרכז עסקיו של התאגיד הינו בישראל".

בהתאם לכך, צוין כי מניותיה של החברה הזרה עמה קיים הסכם אופציה למכירת השליטה מצויות בנאמנות, אשר הנהנה הסופי בה הוא מר עופר סיידוף, אזרח ישראלי ואחיו של מר נתי סיידוף. וכן, כי ה"מתמודד" הוא הקמפוס, ולא שיכון ובינוי המוגדרת כ"חבר במתמודד". לכן, גם אם יתרחש המאורע הספקולטיבי שממנו מתריעה מבט לאופק, הרי שהשליטה במתמודד במכרז, קרי, הקמפוס, תישאר בידי שיכון ובינוי אשר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

מרכז עסקיה הם בישראל והיא נמצאת בשליטתו של אזרח ישראלי ועל כן תעמוד גם במקרה זה בתנאי "הישראליות".

שפיר לא הצטרפה לטיעוני מבט לאופק בסוגיה זו.

דיון והכרעה – דרישת הישראליות

92. טענות מבט לאופק בסוגיה זו דינן דחיה. הן מטעמי שיהוי מקום בו נדרשה ועדת המכרזים לעניין זה כבק בשנת 2018 כשבפני מבט לאופק עמדו המסמכים כבר ביום 13.8.2018. והן לגופו של עניין בהינתן העובדה כי סוגיית השליטה בחברה הינה עניין דינמי וכשם שהיא עשויה להשתנות בחברת הקמפוס כך יכולה היא להשתנות בחברת מבט לאופק. בדיקת שליטה נעשית בנקודות זמן שונות ומשהוצגו בפני ועדת המכרזים כל המסמכים הרלבנטיים בנדון ואין חולק כי בנקודת זמן זו השליטה בחברת הקמפוס מצויה בידים ישראליות אין כל פסול בהחלטת ועדת המכרזים לאשר השתתפותה של חברת הקמפוס. ועדת המכרזים מודעת לסוגיית השליטה אשר עשויה להשתנות בחלוף 10 שנים ויש להניח כי תתן לכך הדעת בבוא היום, אלא אם יעשה שינוי קודם לכן בנדון.

סוף דבר

93. לאור כל האמור לעיל, אני מקבלת העתירות בסוגיה אחת בלבד שעניינה עמידת קבלן התקשוב מטעם הקמפוס בתנאי המכרז. עניין זה יוחזר לדיון בפני ועדת המכרזים על מנת שתיתן דעתה לטענות הצדדים תוך עריכת דיון המתועד בפרוטוקול. יתר טענות העותרות נדחות. בהינתן תוצאה זו אין צו להוצאות.

ניתן היום, כ"ב אייר תשפ"א, 04 מאי 2021, בהעדר הצדדים.

רחל ברקאי, שופטת בכירה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

4 במאי 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

עת"מ 36612-09-20 מבט לאופק מודיעין (2019) בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 49490-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'
עת"מ 51700-09-20 שפיר קריית המודיעין בע"מ נ' משרד הביטחון ועדת המכרזים ואח'

1

2

3